

MINOSÍTETT TANTERV

Országos Közoktatási Intézet

TANTERV

Ez a tanterv az Országos Közoktatási Intézet tantervi adatbankjában az

OKI96BUDETÁ1-6

változat alatt szereplő minősített tanterv. E minősítéssel az Országos Közoktatási Intézet szakmai felelősséget vállal azért, hogy ez a tanterv az általa megjelölt NAT követelményeknek megfelel. Ez a kiadvány az adatbankban tárolt tantervből készült az Országos Közoktatási Intézet Információs Irodájában, Győrben.

Ez a tanterv elérhető a tantervi adatbankból a Profil 3.2 szoftver által is.

Ez a tanterv letölthető az OKI web szerveréről, címe: <http://www.oki.hu/>.

Felvilágosítás a tantervvel kapcsolatban:

Országos Közoktatási Intézet Program- és Tantervfejlesztési Központ
1051 Budapest, Dorottya u. 8., Tel: 118-6531 Fax: 118-6584 e-mail: oki@kih.c3.hu

Felvilágosítás a Profil szoftverrel kapcsolatban:

Mentor Informatika Kft.
1015 Budapest, Batthyány u. 14., Tel: 201-3707 Fax: 202 2047 e-mail: 100324.115@Compuserve.com

Felvilágosítás a tantervek OKI Home Page-en keresztül eléréséről:

Országos Közoktatási Intézet Információs Iroda
9022 Győr, Liszt F. u. 40., Tel és Fax: 96/315-844 e-mail: info@oki.hu

A természeti és technikai környezet kapcsolatát értelmezve fejlessze a tanulók problémaérzékenységét, formálja mérlegelő és környezettudatos magatartását.

Ismerjék meg és gyakorolják a kézműves műfajok, technikák tárgykészítési változatait, ennek során ismerjék meg a legfontosabb természeti és átalakított anyagok tulajdonságait, felhasználási területeit.

Ismerjék meg a tárgyak esztétikai értékét, az eszközök, gépek feladatát, működését.

Értsék meg a funkció és forma összefüggését, ismerjék meg az összefüggést magyarázó grafikai elem- és jelrendszereket.

Jártasság kialakítása a tervezésben, az eszköz nélküli és a szerszámmal történő anyagalakításban, az építésben.

Alapozza meg a tanulók munkakultúráját, fejlessze önértékelésüket.

Kapjanak lehetőséget munkájuk önálló megszervezésére, közös feladat esetén a munkamegosztásra, a társakkal való együttműködésre.

A mindennapi élet tipikus vizuális közléseinek (térkép, piktogram, ábrák), képi konvencióinak megismertetése elemzések során, és alkalmazása feladatokban. A tágabb és szűkebb környezetünket jellemző közlekedési szabályok, képi információ rendszerek megismerése, elemzése és alkalmazása a biztonságos közlekedés érdekében.

Alapozza meg a tanulók azon ismereteit és kompetenciáit, amelyek az önellátáshoz, a háztartási feladatok végzéséhez, a családi gazdálkodáshoz szükségesek.

A háztartás, a családi élet tárgyi világának, funkcionális és esztétikai összefüggéseinek megismertetése, felkészítés a működő rendszerek biztonságos használatára.

Az egészséges életmód alapjainak megismertetése az étkezés, ruházkodás, testápolás tükrében.

Helyes viselkedéskultúra kialakítása a közösségi élet különböző formáiban a viselkedési szabályok megismertetése, elemzése, gyakorlása révén.

Esztétikai igényesség kialakítása önmagukkal és környezetük tárgyaival szemben.

Követelmény

Ismerjék a tárgykészítés alapvető anyagait, azok tulajdonságait és alakíthatóságát konkrét tárgykészítési folyamatokban.

Szerezzenek jártasságot a tárgy tervezésében, a szerelés, építés, modellezés és makettkészítés műveleteiben.

Fedezzék fel az esztétikumot a formában. Értsék a tárgyformába kódolt információkat. A forma, funkció, esztétikum kapcsolatot elemzések során tárják fel.

Értsék a környezet információs képi jelrendszerét (ábrák, magyarázó rajzok, piktogramok) és azok képi konvenciói alapján hasonló közléseket létre is tudjanak hozni.

Szerezzenek technikai (grafikai, rajzi) jártasságot ábrák készítésében.

Biztonsággal tudják a tárgykészítés, anyagalakítás szerszámaint használni.

Ismerjék hazánk és az emberiség kultúrtörténetének tárgyi világát forma funkció fejlődésében.

Ismerjék és alkalmazzák biztonsággal a gyalogos közlekedés, valamint a kerékpáros közlekedés szabályait.

Ismerjék a család hagyományait, ünnepeit, gazdálkodását.

Szerezzenek gyakorlatot az alapvető háztartási munkákban, háztartási gépek használatában.

Ismerjék meg és alkalmazzák az egészséges életmód szabályait.

Fejlődjön viselkedéskultúrájuk. Ismerjék fel a viselkedés és magatartás esztétikai értékeit a közlekedésben, családban, iskolában.

Feltételek

Javasolt taneszközök

Tankönyvek

Technika 1. 2. osztály

Bubcsó- Seres

MKK, Bp. (megjelenés előtt)

Technika 3-4. osztály
 Bubcsó Klára
 MKK Bp./ megjelenés előtt /

Háztartástan 1- 4. osztály
 Seres- Szabó :
 MKK, Bp./Megjelenés előtt /

Látható világ
 Kárpáti Andrea:
 Kalibra, 1994.

A látás világa,
 Hefner Anna:

Képek könyve (ált. isk 1-3.),
 Óváriné F. Rita
 TK, 1989.

Ábrázolás és művészet
 Tóthné S. Zsuzsa
 TK, 1988

Taneszközök:

TANÉRT építődoboz
 LEGO DACTA oktatójáték
 ROBOT EVOLUTION oktatójáték
 Kis gazdálkodó c. oktató társasjáték (megjelenés előtt)

Tanítói segédkönyvek:

Kézműveskönyv
 Baktay-Koltai
 Tárogató Kiadó, 1994.

Környezetkultúra
 Tatay Erzsébet-Tatay Mária
 Kiadta: Iparművészeti Főiskola, 1993.

Kézművesség 10-14 éveseknek
 Artner Erzsébet
 Calibra Kiadó, 1994.

Tárgy- és környezetkultúra 1-3.

Szerkezet: párhuzamos

Részei

Tárggyá alakuló anyagok	4. oldal
Tárgyaink	8. oldal
A falu	10. oldal
A család	13. oldal
Közlekedés	20. oldal

Óraszám

Iskolai: 111 óra

Tanítási ciklus 2 óra / 2 hét

Cél

Ismerjék meg a legfontosabb természeti és átalakított anyagok tulajdonságait, felhasználási területeit a kézműves hagyományainkra építő tárgyalkotó tevékenység során.

Ismerjék meg a tárgyak esztétikai értékét, a funkció és forma összefüggését, valamint az összefüggést magyarázó grafikai elem- és jelrendszereket.

A térképzetek megjelenítése érdekében ismerjék meg, és használják a legalapvetőbb térábrázolási konvenciókat.

Építőelemek felhasználásával, anyagalakítással készítsenek valós arányrendeket, funkciót tükröző modelleket.

Ismerjék meg a képi redukció törvényeit, és szerepét az információ közvetítésében.

Ismerjék meg, és a gyakorlatban alkalmazzák a gyalogos közlekedés szabályait, a helyes közlekedési magatartás alapjait.

Legyen igényük testük és ruházatuk rendszeres ápolása.

Ismerjék és alkalmazzák az egészségmegőrzés alapvető szabályait.

Ismerjék meg játzó- és tanulóterük célszerű kialakításának lehetőségeit, gondozásának módját.

A csoportban végzett munka során azonosuljanak a csoport céljaival, a részfeladatokat megbízhatóan tudják elvégezni.

Követelmény

Tudják megnevezni közvetlen megfigyelés, anyagvizsgálat alapján a környezetükben található legfontosabb természeti és átalakított anyagok jellemző tulajdonságait.

A megismert anyagokból kézműves hagyományainkra épülten tudjanak egyszerű tárgyakat, játékokat készíteni.

A tárgyak esztétikai értékeit megismerve, legyenek képesek az elkészített tárgyakról önállóan megfogalmazni véleményüket.

A legalapvetőbb térábrázolási konvenciók alkalmazásával tudjanak térképzeteket alkotni. Konkrét tárgy esetében készítsenek egyszerű szerkezeti működést magyarázó rajzokat.

Adott témánál legyenek képesek alkalmazni a épi redukció törvényeit az információközvetítésben.

Tartalom

Téma és altéma szinten kidolgozva.

Értékelés

Formája: Folyamatos, segítő célú a tanítási folyamat során

Lezáró- minősítő értékelés az iskolaszakasz (1- 3. o) végén.

Szempontjai: A tanulók aktuális állapotának és személyiségének figyelembe vétele mellett az ismeretek alkalmazásának szintje, a környezetben való tájékozódás képessége, a térszemlélet fejlettsége.

Tárggyá alakuló anyagok

Szerkezet: soros

Részei

A homok, a kő	5. oldal
Az agyag	6. oldal
Fonal, háncs, gyékény	6. oldal
A papír	7. oldal
A fa	7. oldal

Cél

A megismerési képességek fejlesztése a természeti anyag tulajdonságainak vizsgálata során.
Az anyagok tulajdonságaiból adódó funkcióadás összefüggésének felfedeztetése a tárgykészítés folyamatában.
Az agyag alaptulajdonságainak, alakíthatóságának tapasztalati úton való megismerése.
Ismerjék meg a kötéllel, fonállal történő alapvető kötözési, fonási technikákat.
A papír alaptulajdonságainak, alakíthatóságának megismerése.
Tájékoztató, közlő ábrák értelmezése, a rajzolvadási képesség fejlesztése.
Az anyag tulajdonságainak megfelelő térkonstrukció létrehozása. Alapvető térépítő lehetőségek megismertetése.
Építészeti alapfunkciók kipróbálása (kuckó, kunyhó).

Követelmény

Lásd az altémák követelményeit.

Tartalom

Altéma szinten kidolgozva.

Értékelés

Lásd az altémáknál.

A homok, a kő

Szerkezet: soros

Cél

Ismerjék meg a természeti anyagok alapvető tulajdonságait, használhatóságát a mindennapi életben.
Tudjanak ezekkel az anyagokkal célszerűen, alkotó módon manipulálni, konstruálni.

Követelmény

A megépített térbeli rendszer rögzítése egyszerű körvonalrajz formájában.
Ismerjék meg a homok, a kő alapvető tulajdonságait, használhatóságát a mindennapi életben. Tudjanak ezekkel az anyagokkal célszerűen, alkotó módon manipulálni, konstruálni.
Az anyag tulajdonságait felismerve tudjanak homokból, kőből térbeli rendszereket konstruálni. Ismerjék fel ezek természeti megfelelőit.
Ismerjék az emberi tevékenység alakító hatását az említett anyagok tekintetében.

Tartalom

Anyagtulajdonságok megismerése megfigyeléssel, tapintással, a velük való tevékenységgel.
Térbeli rendszer létrehozása természeti és ember alkotta térrendszerek megfigyelésével (földvár, kőkörök, áthidalások és lefedések különböző kőformák célszerű felhasználásával).
Térbeli rendszer rögzítése egyszerű tervrajzok segítségével.

Értékelés

Formája: A tanulók tevékenységének és szóbeli megnyilatkozásainak megfigyelése.
Szempontjai: Ismerik- e a homok, a kő alaptulajdonságait a hasznosítás szempontjából.
Képesek- e a kő és a homok felhasználásával az anyagtulajdonságoknak megfelelően változatos és célszerű térbeli rendszereket konstruálni.

Az agyag

Szerkezet: soros

Cél

Az agyag alaptulajdonságainak, alakíthatóságának tapasztalati úton való megismerése.

Forma és funkció összefüggésének felismertetése a tárgyalakítás folyamatában.

Követelmény

Az agyag érzékelhető tulajdonságainak felsorolása tapasztalatszerzés alapján.

Legyen jártas a nyújtás, sodrás, gömbölyítés műveleteiben.

Előzmény

A homok, a kő altéma.

Tartalom

Az agyag vizsgálata.

Alapvető anyagalakítási lehetőségek megismertetése (nyújtás, sodrás, gömbölyítés).

Edénykészítés kivájással technikával, agyaglap formába préselésével, és hurkákából történő felrakással.

Értékelés

Formája: A tanulók tevékenységének és szóbeli megnyilatkozásainak megfigyelése.

Szemponjtjai: Tudnak-e az anyag tulajdonságainak megfelelő célszerű formákat alakítani minta alapján gyúrással, nyújtással, vájással.

Fonal, háncs, gyékény

Szerkezet: soros

Cél

Ismerkedjenek a fonalakkal, tapasztalják meg tulajdonságait megfigyeléssel és tárgyá alakítás során.

Ismerjék meg a kötéllel, fonallal történő alapvető kötözési, fonási technikákat.

Forma és szín ritmusok a tárgyalakításban.

Követelmény

Ismerkedjenek a fonalakkal, tapasztalják meg tulajdonságait megfigyeléssel és tárgyá alakítás során.

Tudjanak csomót kötni, segítséggel fonatot készíteni.

Sorolják fel a fonalak megismert tulajdonságait.

Előzmény

A homok, a kő, az agyag.

Tartalom

Fonalak érzékszervi vizsgálata.

A nyúlás, a szakíthatóság megfigyelése.

Kender kóc, vagy vatta sodrása.

Csomó - és masni kötés.

Fonal és színritmusok létrehozása, fonás papírsíkkal és fonallal.

Termény nyaklánc fűzése.

Értékelés

Formája: A tanulók tevékenységének megfigyelése

Szemponjtjai: Tudnak- e funkcionális és díszítő cézzattal kötözési, fonási technikákat alkalmazni vagy csak bemutatás után tudják elvégezni a műveleteket.

A papír

Szerkezet: soros

Cél

A papír alaptulajdonságainak, alakíthatóságának megismerése

Tájékoztató, közlő ábrák értelmezése, a rajzolásási képesség fejlesztése

Követelmény

Nevezék meg a papír érzékelhető tulajdonságait.

Tudják kiválasztani hajtogatáshoz a megfelelő papírokat anyagvizsgálattal.

Tudjanak tanítói bemutatás alapján egyszerű hajtogatott formákat készíteni.

Előzmény

A homok,a kő, az agyag és a fonál, háncs, kötél.

Tartalom

A papír érzékelhető tulajdonságainak megismerése,hajlítással, hajtogatással történő alakítása.

Egyszerű térbeli formák, konstrukciók létrehozása bemutatás és képsor alapján.

Értékelés

Módja: A tanulók tevékenységének és szóbeli megnyilatkozásainak folyamatos megfigyelése.

Szemponjtjai: Tudnak-e önállóan vagy bemutatás alapján hajtogatni.

A fa

Szerkezet: soros

Cél

A fa tulajdonságainak, szerkezetének megismerése. A tulajdonságoknak megfelelő térkonstrukció létrehozása. Alapvető térépítő lehetőségek megismertetése.

Építészeti alapfunkciók kipróbálása (kuckó, kunyhó).

Követelmény

Tudjanak fából egyszerű építményt (sátor, kuckó) létrehozni, alkalmazva a tanult lefedési és rögzítési módokat.

Előzmény

A homok, a kő, az anyag és a fonál, háncs, gyékény.

Tartalom

A fa tulajdonságainak megismerése közvetlen tapasztalatszerzéssel.

A legfontosabb hazai fafajták bemutatása (erdei fenyő, tölgy, bükk, nyír, fűz).

A feldolgozatlan fa (ágak, gallyak) felhasználási lehetőségei térbeli konstruálásnál, építménynél.

Kuckóépítés közös játék, ill. saját magunk részére.

Kitámasztás, rögzítés, kötözés és áthidalás problémáinak megoldása az építés során.

Értékelés

Módja: A tanulók tevékenységének és szóbeli megnyilatkozásainak folyamatos megfigyelése.

Szempontjai: Tudnak- e az anyag feltételeinek megfelelő térkonstrukciót létrehozni.

Tudják- e alkalmazni a tanult lefedési és rögzítési megoldásokat fa (ág, gallyak) felhasználásával.

Tárgyaink

Szerkezet: soros

Részei

Játékok	8. oldal
Edények	9. oldal
Öltözetünk	9. oldal

Cél

Az alkotó folyamat részeként fedezzék fel környezetük anyagait, sokoldalú kísérletezéssel szerezzenek róluk valós ismereteket.

Ismerjék meg a természeti anyagokban rejlő tárgy- és játékkészítési lehetőségeket.

Ismerjék meg a népművészeti hagyományokhoz kapcsolódó játékokat, fedezzék fel azok esztétikai értékeit.

Agyagedénykészítési ismeretek bővítése.

Ismerjék fel a forma változatainak összefüggését meghatározott funkciókkal.

Legyenek elképzelései a készülő tárgyról.

Az ide vonatkozó népművészeti példák megismertetése.

Ismerjék meg az évszak, az időjárás és öltözködés összefüggéseit, az egyes ruhadarabok jellemzőit, és saját öltözködésükben tudják alkalmazni.

Követelmény

Lásd az altémáknál.

Előzmény

Tárggyá alakuló anyagok c. téma.

Tartalom

Altéma szinten kidolgozva.

Értékelés

Lásd az altémáknál.

Játékok

Szerkezet: soros

Cél

Ismerjék meg a természeti anyagokban rejlő tárgy- és játékkészítési lehetőségeket.

Ismerjék meg a népművészeti hagyományokhoz kapcsolódó játékokat, fedezzék fel azok esztétikai értékeit.

Követelmény

A természeti anyag alapvető tulajdonságainak ismerete.

Az anyagok tulajdonságainak megfelelő tárgykészítési lehetőségek alkalmazása.
A tű balesetmentes használata és előöltés alkalmazása mintakövetéssel.

Tartalom

A természeti anyagok tulajdonságainak vizsgálata, összefüggése a felhasználással.
Sikbáb készítés különös tekintettel az öltözet formakarakterére.
Az előöltés megismerése és alkalmazása a játékkészítés során.
Csutkababa, báb, játék készítése (szekér, lovacska) csuhéból, kukoricaszárból, kukoricacsutkából, textilből.
Illesztések, kötözések mint rögzítési, szerelési műveletek a játékkészítés során. Önálló ötletek a forma alakításában.

Értékelés

Formája: A tanulók tevékenységének és szóbeli megnyilatkozásainak folyamatos megfigyelése.
Szempontjai: A természeti anyagot a tulajdonságainak megfelelően tudják- e alakítani.
A kreativitás megvalósulása a forma alakításában.

Edények

Szerkezet: soros

Cél

Agyagedénykészítési ismeretek bővítése.
Ismerjék fel a forma változatainak összefüggését meghatározott funkciókkal. erszerű előképzetek kialakítása a formaalakítás megkezdése előtt. Az ide vonatkozó népművészeti példák megismertetése.

Követelmény

Ismerjék fel a rendeltetést a forma alapján.
Tudják alakítani az anyagot a funkciónak megfelelően.

Tartalom

Tálak készítése agyaglapból formába préseléssel.
Széles- és keskenyszájú edény készítése (tál, kancsó) agyaghurkákból történő felrakással.

Értékelés

Formája: A tanulók szóbeli megnyilvánulásainak és tevékenységének megfigyelése.
Szempontjai: Felismerik- e a rendeltetést a forma alapján.
A funkciónak megfelelően tudják- e alakítani az anyagot meghatározott edénykészítési eljáráson belül.

Öltözetünk

Szerkezet: soros

Cél

Ismerjék meg az évszak, az időjárás és öltözködés összefüggéseit, az egyes ruhadarabok tulajdonságait.
Ismerjék a sikbáb készítés módját, az öltözet formakarakterét.
A tű balesetmentes használata, az előöltés megtanulása.

Követelmény

Segítséggel tudják az öltéseket alkalmazni.

Legyenek képesek megnevezni, képek alapján kiválasztani az alkalomnak és évszaknak megfelelő ruhadarabokat.

Tartalom

Bábváz készítése faágak kötözésével.

A gépöltés megtanulása.

A báb ruházatának elkészítése az arányok figyelembevételével.

A témának megfelelő színhasználat.

A textil anyagának, színének összehangolása.

A gyermekruhák elemzése és csoportosítása képek alapján. Az évszaknak és alkalomnak megfelelő ruha kiválasztása.

Értékelés

Módja: Szituációs játék előadása bábokkal.

Képelemzés.

Szemponyjai: Ki tudja-e választani az alkalomnak és az évszaknak megfelelő ruhadarabokat.

A falu

Szerkezet: soros

Részei

A falusi ház és környezete	11. oldal
Népszokások, kézműves hagyományok	11. oldal
Élet falun	12. oldal

Cél

Ismerjék meg a természet és az épített környezet kapcsolatát, vizsgálják meg az emberi beavatkozás nyomait a közvetlen környezetben.

A tárgyi népművészet és népszokások bemutatásával ismerje meg a hagyományos falusi életet.

Tájékozódjanak a kézműves műfajokban, és ismerjék azok tipikus tárgyait.

Anyagalakításuk épüljön az előző évek természeti anyagokat érintő ismereteire.

Látványelemzések alapján tapasztalják meg a népművészeti tárgykultúrában jelentkező forma- funkció összefüggést és a díszítettség helyét.

Népszokások, népi hagyományok megismertetése és életben tartása.

A megváltozott falukép és az életmód változás közötti alapvető összefüggések felismertetése. Szolgáltatások, munkahelyek falun napjainkban.

Követelmény

Lásd az altémák követelményeit.

Előzmény

Tárggyá alakuló anyagok

Tárgyaink

Tartalom

Altéma szinten kidolgozva.

Értékelés

Lásd altémák.

A falusi ház és környezete

Szerkezet: soros

Cél

Ismerjék meg a hagyományos falusi életmód jellemzőit, tárgyi környezetét népművészeti tárgyi hagyatékunk alapján.

Követelmény

Látvány illetve képek alapján ismerjék fel a népi építészet elemeit, a forma alapján következtessenek funkciót. Képek, leírások alapján tudják jellemezni a hagyományos falusi életmódot, ismerjék annak néhány tipikus tárgyi, díszítmenyi, néprajzi emlékét.

A házmodell készítése során eredményesen vegyenek részt a munkamegosztásban, munkaszervezésben.

A tanult műveletek alkalmazásával, ismert anyagok felhasználásával készített modell részfeladatait tudják megvalósítani.

Tartalom

A népi, falusi életmód elemzése az építészet és tárgykultúra tükrében (vetített kép, vagy múzeumlátogatás alapján). Rajzos feljegyzések készítése a látottakról.

Önálló gyűjtőmunka (képek, könyvek, fotók).

Alaprajz elemzések: a falusi ház és porta rendje.

Falusi ház modelljének elkészítése csoportmunkában agyag és egyéb természeti anyagok felhasználásával.

Értékelés

Módja: A tanulók tevékenységének és szóbeli megnyilatkozásainak folyamatos megfigyelése.

Szemponjtjai: Képesek-e a tanultak alkalmazására a házmodell készítése során.

Az együttműködés szintje.

Az önálló gyűjtőmunka alapján be tudják-e mutatni a hagyományos falusi életmódot.

Népszokások, kézműves hagyományok

Szerkezet: soros

Cél

Ismerjék meg népi hagyományainkat, népi tárgykultúránkat.

Tájékozódjanak a kézműves műfajokban, és ismerjék azok tipikus tárgyait.

Látványelemzések alapján tapasztalják meg a népművészeti tárgykultúrában jelentkező forma- funkció összefüggést, és a díszítettség helyét.

Követelmény

Alapvető ismeretek népi hagyományainkról. Ismerjék a jellemző kézműves műfajokat és azok anyaghasználatát.

Értsék az elemzett kézműves tárgyak forma- funkció- anyag összefüggéseit.

Legyenek képesek a tanult anyagalakító műveletekkel egyszerű tárgyak készítésére a forma és funkció összefüggésének figyelembevételével.

A tárgyalakítás előtt tudjanak megfelelő célképzetet kialakítani, és ezt lerajzolni.

Munkaeszközeiket rendeltetésszerűen, balesetmentesen használják.

Tartalom

Különböző anyagú kézműves tárgyak elemzése az anyag- forma- funkció, a díszítettség helye szempontjából (csont, agyag, vessző, textil).

Feladatlehetőségek:

- A) Lapokból összeállított sőtartó a funkció és a díszítettség helye figyelembevételével.
- B) Agyagból készült körtemuzsika a forma és a zenei funkció együttes megvalósításával.
- C) Nemezelés: labda, karkötő készítése.

Tájegységek hímzésmotívumainak megismerése, a hímzések szerepe a ruházat díszítésében.

Feladatlehetőségek:

- A) Száröltés,keresztzemes hímzés megtanulása, hímzésgyakorlat.
- B) Tojásfestés írókázással eredeti motívumkincs alapján.
- C) Fonás három, négy szállal, szövés madzagszövön.

Értékelés

Formája: Kiállítás az elkészült tárgyakból.

Szempontjai: A megismert népművészeti motívumkincs kreatív alkalmazása.

A technikai megoldás és az anyaghasználat színvonala a tárgykészítésben.

Alapvető ismeretek népi hagyományainkról. Ismerjék a jellemző kézműves műfajokat, és azok anyaghasználatát.

Értsék az elemzett kézműves tárgyak forma- funkció- anyag összefüggéseit.

Legyenek képesek a tanult anyagalakító műveletekkel egyszerű tárgyak készítésére a forma és funkció összefüggésének figyelembevételével.

A tárgyalakítás előtt tudjanak megfelelő célképzetet kialakítani, és ezt lerajzolni.

Munkaeszközeiket rendeltetésszerűen, balesetmentesen használják.

Élet falun

Szerkezet: soros

Cél

Népszokások, népi hagyományok megismertetése és életben tartása.

Hétköznapok és ünnepek falun, azok tárgyi világa.

A megváltozott falukép és az életmód változás közötti alapvető összefüggések felismertetése. Szolgáltatások, munkahelyek falun ma.

Követelmény

Alapvető ismeretek népi hagyományainkról, a mai falusi életről.

- A)
 1. Tudják alakítani a természeti anyagot bábfunkciós céllal, a jellemző jegyek kialakításával.
 2. Tudják felsorolni a mai falusi életmód tipikus mozzanatait.
- B) Tudjanak formaredukcióval közérthető képi kompozíciót, egyszerű plakátot készíteni,

Tartalom

A mai városi és falusi életmód összehasonlítása közvetlen tapasztalat, könyvből gyűjtött információk, video felvételek alapján.

A mai falusi ház és környezete. Szolgáltatások, munkahelyek, közösségi létesítmények.

Fotók, diaképek, rajzok elemzése, a gyűjtőmunka összegzése.

A)

1. Bábkészítés csuhéból, száraz növényből, terményekből. A természeti anyag célszerű alakítása a bábfunkciónak és a kifejezésnek megfelelően.
2. Népi szituációs játék feldolgozása (lánykérés, szüret stb.) elbeszélés, népdal, népmese alapján.

B)

1. Elemző rajzok népi tárgyról.
2. A tárgy dekoratív egyszerűsítése.
3. Néprajzi kiállítás plakátjának kivitelezése a plakát formatörvényeinek figyelembevételével (egyszerűsítés, kiemelő színhasználat).

Értékelés

Formája: A tanulók tevékenységének és szóbeli megnyilatkozásainak folyamatos megfigyelése.

Szemponjtjai:

A tárgyi tevékenység és a szóban kifejezett gondolat összevetésével annak megállapítása, hogy helyesek -e megfigyeléseik, a valóságról szólnak-e közléseik.

Felismerik- e az életmódváltozás jeleit.

Az ismeretek mélységének szintje, a tárgykészítésbe, dramatizációba való áttételének minősége.

A formaredukció érthetősége a plakát közlő funkciójában.

A család

Szerkezet: soros

Részei

Egészségünk	14. oldal
Családom	15. oldal
Ház, lakás	16. oldal
Ünnepeink	17. oldal
Vendégségben	18. oldal
A szoba	19. oldal
Gépek a háztartásban	19. oldal

Cél

A betegségmegelőző beállítódás megalapozása.

Éljék át örömmel az egészséges állapotot.

Ismerkedjenek meg az egészséges táplálkozás alapismereteivel.

Szerezzenek tapasztalatokat arról, hogyan tehetnék otthonosabbá, kényelmesebbé otthoni környezetüket (szoba, lakás).

Ismerjék meg, és közvetlen megfigyelés alapján alkalmazzák a működést, felépítést magyarázó ábrázolási konvenciókat.

Fejlessze a tanulók térszemléletét, konstruálási készségét, rajzolás és ábrázolási képességét.

Az ünnepi készülődés átélése, a hagyományok tiszteletére nevelés.

Ismerjék fel az ünnepek közösség összetartó szerepét, kapcsolatát a vallással, hagyományainkkal.

Ismerjék meg az ünnepeket kifejező természeti és tárgyi jelképrendszereket.

Az ünnepkörökhöz kapcsolatosan ismerjék meg az asztali dísz hangulatkeltő és esztétikai értékét.

Tanulják meg, melyek a rendszeresen végzendő feladataik, hogyan kell idejüket beosztani.

Szerezzenek gyakorlatosságot az életkoruknak megfelelő önkiszolgálásban.

A szituációhoz kapcsolódó tárgykultúrákör megismertetése, elemzése forma- funkció és esztétikai megjelenés szempontjából.

Csomagolástechnikák megismerése, alkalmazása.

A lakással szembeni igények feltárása. Egy lakás megtervezése saját igények kielégítésére.
A gondolatok, elképzelések kifejezése egyezményes jelek segítségével.
A gép szerkezete, formajellemzői és működése közötti összefüggések · felismertetése.
A célszerű gépi forma és esztétikai jellemzői. A működést és felépítést magyarázó rajzok fontosságának igazolása.
Grafikai minőségek szerepe a magyarázó rajzok esetében.
Ismerjék fel, hogy a gépek megkönnyítik munkánkat, de energia kell működtetésükhöz.
Ismerjék meg az elektromos áram veszélyeit, a balesetek elkerülésének lehetőségeit.
Vegyenek részt a házimunkákban. Ismerjék meg a háztartási balesetek elkerülésének lehetőségeit
A vendéglátás megszervezésének elemi ismeretei, a vendégségre vonatkozó magatartási szabályok ismerete. A viselkedés.

Követelmény

Altémák követelményeinél megtalálható.

Tartalom

Altéma szinten kidolgozva.

Értékelés

Az altémánál megtalálható.

Egészségünk

Szerkezet: párhuzamos

Cél

A betegségmegelőző beállítódás megalapozása.
Ismerjék fel, hogy a tisztálkodás, a higiéniai szabályok betartása segít egészségünk megőrzésében.
Éljék át örömmel az egészséges állapotot.
Tanulják meg megkülönböztetni a tápláló ételeket az értéktelen ételektől.
Tanuljanak az egészség szempontjából előnyös alapvető élelmiszerkezelési eljárásokról.

Követelmény

A rendszeres tisztálkodás, az időjárásnak megfelelő öltözködés ismerete és alkalmazása.
Tudják és alkalmazzák az önellátásról tanult ismereteiket.
Ismerjék és alkalmazzák a higiénés szabályokat.
Ismerjék az alapvető ételfajtákat.
A gyermekek egészséges fejlődéséhez szükséges főbb tápanyagok megnevezése.

Tartalom

Testünk és egészségünk.

- A reggeli és esti tisztálkodás, a kézmosás alkalmai.
- A tisztálkodószerek csoportosítása, a fogmosás gyakorlása.
- Beszélgetés az étkezés időpontjairól, a rendszeresség fontosságáról.
- Szituációs játék bábokkal: Az egészségestől eltérő állapot felismerése.
- Helyes magatartás az orvosi vizsgálaton.
- Az időjárásnak megfelelő öltözködés: Játék az öltöztető babával.
- A rendszeresen végzett feladatok.
- Saját napirend készítése piktogramokkal.

Segélykérés tűz, baleset esetén: a mentők és a tűzoltók hívószámai.

Életmentő foglalkozások.

Beszélgetés az étkezés időpontjairól, a rendszeresség fontosságáról.

Szituációs játék: Az étkezés higiéniai szabályai.

A gyakoribb fertőző betegségek jellemzése, megelőzésük.

- A kézmosás alkalmai.
- Az egészségtől eltérő állapot felismerése. Gyógyszerek, gyógyteák.
A., A lázas beteg étrendje. Tea főzés. A tejtermékek. A kenyér.
B., Teafüzes zacskó és doboz tervezése, díszítése (papírhajtogatás)

Ételeink.

- Élelmiszerek csoportosítása, tápanyagaink.
- A legfontosabb, alapellátáshoz tartozó élelmiszerek ára.

A tanulók feljegyzéseinek közös értékelése.

B., A megfelelő napi étrend összeállítása ételválasztékból.

C., Élelmiszerkezelési eljárások megismerése konkrét példákkal.

Értékelés

Formája: A tanulók szóbeli megnyilatkozásainak, tevékenységeinek, viselkedésének megfigyelése.

Szempontjai:

- Az egészségtől eltérő állapot jegyeinek felismerési képessége.
- Az összefüggések megértése, felismerése konkrét gyakorlati példákban. Ismereteiket önállóan, vagy csak tanítói, szülői segítséggel tudják alkalmazni.

Családom

Szerkezet: párhuzamos

Cél

Ismerjék meg helyüket a családban.

Tudjanak udvariasan köszönni és segítséget kérni felnőttektől.

Ismerjék meg a bábkészítés legegyszerűbb módjait.

Tudjanak megkülönböztető szín- és formajelöléseket alkalmazni.

Tanulják meg , melyek a rendszeresen végzendő feladataik, hogyan kell idejüket beosztani.

Szerezzenek gyakorlottságot az életkoruknak megfelelő önkiszolgálásban.

Követelmény

Ismerjék a családi szerepeket, szüleik foglalkozását. Ismerjék és alkalmazzák a napi feladatok célszerű beosztásának lehetőségeit.

Az időbeliség rögzítése folyamatábra formájában.

Tartalom

Beszélgetés önmagukról, családjukról.

Rokoni kapcsolatok a családban.

A szülők foglalkozása.

A., Hogyan kérhetünk segítséget idegen felnőttektől?

A bábkészítés alapjai, síkbábok készítése a jellemző jegyekkel. Köszönési és megszólítási formák gyakorlása bábokkal.

Beszélgetés a célszerű időbeosztásról.

B., Folyamatábra készítése "Napirend" címmel.

- B., Jelek, jelölések a napi tevékenység főbb lépéseihez.
 Rendszeresség a napi feladatok elvégzésében. Cipőtisztítás. A ruhák összehajtásának gyakorlása.
 A családi munkamegosztás. Miben tudunk segíteni?
 A tízórai önálló elkészítése és csomagolása.
 Gombvarrás megtanulása.
- C., Szituációs játék: Vásárlás az élelmiszerboltban. A kenyér, a tej ára.
 A vásárlással kapcsolatos viselkedési szabályok.

Értékelés

Formája: A tanulói tevékenység a szituációs játék megfigyelése, elemzése.

Szemponjtjai:

- A., A felnőttekkel való kapcsolat megteremtésének képessége, a tanult ismeretek szintje.
 B., Önálló jel értés, a jelhasználat szintje.
 B., A készített folyamatábra érthetősége.
 C., Az ismeretek kreatív alkalmazása a szituációs játékban.

Ház, lakás

Szerkezet: párhuzamos

Cél

- A nyugodt, rendezett környezet megteremtése az otthoni tanuláshoz.
 A tárgyak célszerű formai rendje.
 Rendezési elképzeléseiket elemi szinten, rajzban (tervrajz) tudják rögzíteni.
 A lakással szembeni igények feltárása.
 Az alaprajz fogalmának megismerése. Értsék meg az összefüggést a lakás helyiségeinek funkciója és elhelyezése között.
 A gondolatok, elképzelések kifejezése egyezményes jelek segítségével.
 Arányrendszerek kialakítása egy önállóan kialakított formarenden belül.
 Az adott formák (dobozok) bontásával, összeépítésével új formarend létrehozása.
 A terv alapján a makett önálló megvalósítása.
 Tartsák tiszteltben a sajátjuktól eltérő véleményeket, megoldásokat.

Követelmény

- A lakás funkcióinak megnevezése.
 Tudjanak belső tereket az elképzelt funkcióknak megfelelően berendezni, átrendezni.
 Egyszerű lakás alaprajz készítése közvetlen szemlélet, vagy elképzelés alapján.
 A tanult műveletekkel, ismert anyagokból tudják elkészíteni a lakás modelljét.
 Az adott doboz formák témának megfelelő változatos kapcsolása, bontása, azokból térbeli rendszer létrehozása.

Tartalom

- A lakás berendezésének, a tárgyak funkcióinak vizsgálata.
 Milyen szobát szeretnék magamnak? Tanulóhely a szobában.
 A szoba bútorainak, tárgyainak rendje.
 Belső tér közös rendezése a tárgyak elhelyezésével adott élettér funkcióknak megfelelően.
 A személyes tárgyak, tanszerek rendben tartása.
 A célszerűen tervezett lakás. A lakás tájolása.

Lakás alaprajzok elemzése.

Lakás tervezése: Milyen lakásban szeretnék élni ?

Lakás konstruálása doboz elemek felhasználásával.

Bontások és illesztések segítségével új, összetett, tagolt formarendek létrehozása. Változatos formaritmusok a térben.

A munkák összehasonlítása, elemzése.

A lakás berendezésének, a tárgyak funkcióinak vizsgálata.

Milyen szobát szeretnék magamnak? Tanulóhely a szobában.

A szoba bútorainak, tárgyainak rendje.

Belső tér közös rendezése a tárgyak elhelyezésével adott élettér funkciónak megfelelően.

A személyes tárgyak, tanszerek rendben tartása.

A célszerűen tervezett lakás. A lakás tájolása.

Lakás alaprajzok elemzése.

Lakás tervezése: Milyen lakásban szeretnék élni ?

Lakás konstruálása doboz elemek felhasználásával.

Bontások és illesztések segítségével új, összetett, tagolt formarendek létrehozása. Változatos formaritmusok a térben.

A munkák összehasonlítása, elemzése.

Értékelés

Formája: A rajzok és modellek közös elemzése.

Szempontjai:

- Az elrendezés célszerűsége.
- Az alaprajz elemzésének helyessége.
- A lakásmodell arányrendszerének megfelelő kialakítása.

Ünnepeink

Szerkezet: párhuzamos

Cél

Az ünnepi készülődés átélése, a hagyományok tiszteletére nevelés.

Ismerjék meg az ünnepeket kifejező természeti és tárgyi jelképrendszereket.

Az ünnepkörökhöz kapcsolatan ismerjék meg az asztali dísz hangulatkeltő és esztétikai értékét.

Ismerjék fel az ünnepek közösség összetartó szerepét, kapcsolatát a vallással, hagyományainkkal.

Tiszteljék és becsüljék népünk hagyományait, szokásait.

Követelmény

Ismerjék a családi ünnepeket.

Nevezzenek meg ünnephez kötődő hagyományokat.

A téli és tavaszi ünnepkör jelképeinek ismerete és értelmezése.

Az anyagok vizsgálaton alapuló célszerű felhasználás.

A kompozíció szerepe az ünnepi dísz tárgy konstruálásában.

Az önálló munka megszervezése, a műveleti terv követése.

Tudjanak az ünnepet kifejező dekoratív asztali dísz komponálni természeti anyagokból a tanult rögzítési, kötözési megoldásokkal.

Tartalom

Beszélgetés: Hogyan ünnepel a család ? Különbség a hétköznapok és ünnepek között.

Ünnepeket kifejező díszek, tárgye gyűttesek tanulmányozása.

Az évszakokhoz kapcsolódó ünnepkör, az emberi kapcsolatformák kifejezése természeti anyagokkal asztali dísz formájában.

Formai és színbeli ritmusok, térbeli ritmusok alkalmazása.

Rögzítési módszerek.

A) Karácsony ünnepe.

Karácsonyi mézeskalács készítése.

A karácsonyi ünnepi asztal díszítése.

Ünnepeket kifejező díszek, tárgy együtte sek tanulmányozása.

B) A farsang .(Farsangi álarcok és jelmezek készítése)

Tél temetés, tavaszi zöldágjárás.

Kiszebáb készítése, öltöztetése

C) A húsvéti ünnepkör a népművészetben és napjainkban.

A húsvéti ünnepi asztal.

Értékelés

Módja: A tanulók tevékenységének és szóbeli megnyilatkozásainak folyamatos megfigyelése

Az osztály karácsonyi, húsvéti készülődése. A karácsonyfa díszítése. Húsvéti asztaldíszek.

Farsangi jelmezek versenye az iskolai ünnepségen.

Szempon tjai: Felismerik- e a különbséget ünnep és hétköznap között

Tudnak-e adott témához válogatott természeti anyagokból (termékek, virágok, száraz növény, gyümölcsök) dekoratív asztali dísz t komponálni

Alkalmazzák- e a tanult rögzítési, kötözési megoldásokat .

Ötletesség a tervezésben, a tanult anyagalakító műveletek alkalmazásának szintje.

Vendégségben

Szerkezet: párhuzamos

Cél

A vendéglátás megszervezésének elemi ismeretei, a vendégségre vonatkozó magatartási szabályok ismerete. A viselkedés, az alkalmi öltözet esztétikuma

A szituációhoz kapcsolódó tárgykultúrákör megismertetése, elemzése forma- funkció és esztétikai megjelenés szempontjából.

Csomagolástechnikák megismerése, alkalmazása.

Követelmény

Tudjanak hajtogatással, ragasztással adott tárgyaknak megfelelő zacskóformákat, papírburkolatot készíteni.

Alkalmazzanak az ünnepi szituációnak megfelelő anyagokat, harmonikus díszítő elemeket.

Tartalom

Születésnap i készülődés. A meghívó szövege. A szoba takarítása és díszítése.

A., Papírcsomagolás készítése adott formájú ajándéktárgyak részére.

B., Zacskóféleségek alakítása méretre hajtogatással, ragasztással.

C., Doboz papírhajtogatással.

Papírminőségek tudatos megválasztása esztétikai hatásuk szerint.

Mivel kínáljuk meg a gyerekeket? A vendégváró asztal.

Szituációs játék: A vendégek érkezése. A vendégséggel kapcsolatos helyzetek, magatartási szabályok gyakorlása.

Értékelés

Formája: A tanulók tevékenységének és szóbeli megnyilatkozásainak folyamatos megfigyelése.

Kiállítás az osztályban az elkészült csomagolásokból.

Szemponyjai:

- Meg tudják-e szervezni tanítói segítséggel az osztály ünnepi összejövetelét (pl. Anyák Napja, Mikulás ünnep).
- A szituációs játék során alkalmazzák-e a helyes magatartásformákat. Tudnak-e az adott tárgyaknak megfelelő zacskóformákat, papírburkolatokat készíteni
- Az ünnepi, alkalmi szituációnak megfelelő anyagokat, egyszerű, harmonikus díszítő elemeket alkalmazzák-e.

A szoba

Szerkezet: párhuzamos

Cél

A lakószoba családi életben betöltött szerepének bemutatása.

A bútorok alakjának és rendeltetésének megfeleltetése.

Az asztal és szék hely igényének megismertetése.

Tudjanak célszerűen kiválasztani és elhelyezni bútorokat megadott méretű helyre.

Tudjanak megfelelő arányrendszert kialakítani az önállóan kialakított formarenden belül.

Követelmény

Bútorok felismerése és megnevezése alakjuk alapján.

A bútorok hely igényének elemi ismerete.

Hosszúság mérés cm pontossággal.

A lakás makett méreteinek megfelelő játék bútorok készítése saját terv vagy mintakínálat alapján.

Tudjanak a tanult illesztésekkel, hajtogatással, bútorformákat, változatos formaritmusokat kialakítani a térben.

Tartalom

Beszélgetés a különböző funkciójú szobákról, berendezésükről. A bútorok elemzése, összehasonlítása.

Az asztal és a szék hely igényének megmérése.

Szituációs játék: bútorgyártás.

A lakás makethez illő bútor modellek készítése különböző technikákkal (hajtogatás, ragasztás).

Értékelés

Formája: A tanulók tevékenységének és szóbeli megnyilatkozásainak folyamatos megfigyelése.

Szemponyjai: A tervezés és kivitelezés önállósága.

A téralakítás célszerűsége. Megfelel-e az anyaghasználat a megcélzott tárgyjelölésnek.

Gépek a háztartásban

Szerkezet: párhuzamos

Cél

A gép szerkezete, formajellemzői és működése közötti összefüggések felismertetése.

A célszerű forma és esztétikai jellemzői. A működést és felépítést magyarázó rajzok fontosságának igazolása a tervezés folyamatában.

Grafikai minőségek szerepe a magyarázó rajzok esetében.

Ismerjék fel, hogy a gépek megkönnyítik munkánkat, de energia kell működtetésükhöz.

Ismerjék meg az elektromos áram veszélyeit, a balesetek elkerülésének lehetőségeit.

Követelmény

A., Tudjanak megnevezni háztartási eszközöket és gépeket.

A., Tudjanak egyszerű, működő eszközökről közérthető rajzot készíteni a felépítést, működést magyarázó célzattal.

A., Ismerjék és alkalmazzák azokat a rajzi konvenciókat (nézőpont, átlátszóság, vonalminőség), amelyek a felépítés, működés olvashatóságát közérthetővé teszik.

A. B., Ismerjék az elektromos áram veszélyeit.

B., Tudják biztonságosan működtetni a porszívót.

Tartalom

Egyszerűbb háztartási gépek és eszközök elemzése a szerkezet és forma szempontjából.

A forma esztétikuma.

Formatervezés az iparban, és jelentősége.

A., Szerkezetet, felépítést, működést magyarázó rajzok készítése meghatározott szerkezetről (húsdaráló, sajtreszelő).

A., Grafikai minőségek (színek, vonalminőségek) használata a magyarázó rajz készítése során, a közérthetőség szándékával.

Csoportosítás a funkció alapján. A gépek energiatakarékos használata.

A háztartási balesetek forrása, okai, megelőzésük.

B., A porszívó részei és működtetése.

Értékelés

Formája: A tanulók tevékenységének és szóbeli megnyilatkozásainak folyamatos megfigyelése.

Szempontjai:

- Az eszköz és gép közötti különbség felismerése.
- A., Az eszközökről készített rajzok érthetősége.
- B., A porszívó balesetmentes működtetése.

Közlekedés

Szerkezet: soros

Részei

Gyalogos közlekedés	21. oldal
Közlekedési eszközök	21. oldal
Csoportos közlekedés járművön	22. oldal

Cél

Tudjanak tájékozódni a tér síkbeli képi konvenciói segítségével (térkép).

A gyalogos közlekedés szabályainak megismerése.

A közérthetőség fontosságának felismertetése a közlekedést érintő vizuális kommunikációban.

A közlekedési eszközök forma- funkció összefüggésének megismertetése és tudatosítása.

A működést lehetővé tevő legfontosabb részletek kiemelt elemzése.

Fejlessze a tanulók modellezési képességeit, bővítse a közlekedési eszközökre vonatkozó technikatörténeti ismereteiket.

Ismerjék meg a tömegközlekedési eszközökön való csoportos utazás helyes magatartási szabályait.

Gyalog és tömegközlekedési eszközön egyaránt tudjanak balesetmentesen közlekedni, az utcán és a járműveken megfelelően viselkedni.

Követelmény

Az áltémáknál van kidolgozva.

Tartalom

Altéma szinten kidolgozva.

Értékelés

Lásd az áltémáknál.

Gyalogos közlekedés

Szerkezet: soros

Cél

A gyalogos közlekedés szabályainak megismertetése és gyakoroltatása.

Ismerjék meg a gyalogos közlekedés szempontjából fontos jelzéseket, piktogramokat.

Ismerjék fel a jelzésekhez, képi közlésekhez kapcsolódó szabályokat, és tudják azokat alkalmazni.

Utcatérképek jelrendszerének megismertetése.

Követelmény

A gyalogos közlekedés szabályainak biztonságos alkalmazása.

Tájékozódás várostérkép alapján, a jelrendszerek értelmezése.

Tudjanak egyszerű térképet rajzolni önálló jelrendszer alkalmazásával.

Tartalom

A gyalogos közlekedésben szerepet játszó táblák, városi piktogramok olvasása, formarendszerük értelmezése.

Szabályok a gyalogos közlekedésben.

Csoportos átkelés gyakorlása gyalogátkelőhelyen, tájékozódás az iskola környékén a tanító segítségével.

Tájékozódás a térben a városi és vidéki közlekedés viszonyai között.

Útvonalrajz, térkép készítése a megfelelő elemek (utcák, terek, épülettömbök, közlekedési járatok) feltüntetésével, grafikai minőségek alkalmazásával.

Törekvés a közérthetőségre. Grafikai anyagok használata (ceruza, filctoll, színes papír).

Értékelés

Formája: A tanulók iskolai tevékenységének , a tájékozódó séták során tanusított magatartásának megfigyelése.

Szempontjai:

- Tudják- e értelmezni a megismert jelzéseket .
- Érthető - e az útvonalakról készített rajz.
- A tanulók séta során tanusított magatartása.

Közlekedési eszközök

Szerkezet: soros

Cél

- Ismerje meg a különböző közlekedési eszközöket funkciójuk alapján.
- A formai jegyek alapján tudjon csoportosítani.
- Ismerje fel a magyarázó rajz jelentőségét.

Követelmény

- A tervek megjelenítése rajzban.
- A megfelelő anyag kiválasztása a funkciónak megfelelően.
- A felismert összefüggések tudatosítása a modellkészítés folyamatában.

Tartalom

- A közlekedési eszközök csoportosítása a közlekedés módja, valamint a szállított áruk típusa, a szállított személyek száma szerint.
- A közlekedési eszközök elemzése, a forma- funkció összefüggésének megismertetése.
- A hajózás kultúrtörténete. Fizikai törvényszerűségek felismerése közvetlen tapasztalatszerzés, kísérlet alapján a megfelelő forma választásához.
- Szárazföldi és vízi közlekedési eszközök tervezése és készítése természeti anyagokból.

Értékelés

Formája: A tanulók szóbeli megnyilatkozásainak és tevékenységének megfigyelése és elemző értékelése.

Szempontjai:

- A tervek érthetősége.
- A kész modellek megfelelnek-e a funkciónak.
- Az anyagalakítás technikai színvonala.

Csoportos közlekedés járművön

Szerkezet: soros

Cél

Ismerjék meg a tömegközlekedési eszközök kulturált használatát, a csoportos utazás helyes magatartási szabályait.

Követelmény

- Ismerjék és alkalmazzák csoportos utazásaikon a tömegközlekedési eszközökre vonatkozó biztonsági és magatartási szabályokat, konvenciókat.
- Tudjanak egyszerű, tájékoztató jellegű utasításokat sűrített képiséggel(piktogram) kifejezni.
- Ismerjék fel a piktogram képi tövényszerűségeit.

Tartalom

- A tömegközlekedési eszközök biztonságos használata.
- A fel- és leszállás veszélyei.
- Szituációs játék: Megfelelő viselkedés a járműveken. Az udvarias, körültekintő magatartás bemutatása.
- Távolsági közlekedés vonaton és autóbussen.
- A közlekedéshez kapcsolódó jelrendszer gyűjtése, elemzése.
- Piktogramok tervezése a képi redukció és szelekció alkalmazásával, a közérthetőség, tájékoztatás szándékával (jegypénztár, kijárat, mozgólépcső, stb)
- A képi sűrítésnek megfelelő technika választása (tervrajz, színes papírkivágás, egyszerű nyomat vagy papírnyomat).

Értékelés

Formája: A szituációs játék, valamint a csoportos utazás megfigyelése.

A piktogramok közös elemzése.

Szempontjai:

- A tanult szabályok alkalmazásának szintje.
- A piktogramok közérthetősége.
- Megfelelő-e az alkalmazott technika.

Tárgy- és környezetkultúra 4.

Szerkezet: párhuzamos

Részei

A város 4	24. oldal
A család 4	28. oldal
A közlekedés 4	31. oldal

Óraszám

Iskolai: 37 óra

Tanítási ciklus 2 óra / 2 hét

Cél

Ismerjék meg technikai környezetüket, konkrét esetekben fedezzék fel, és fogalmazzák meg technika és környezet kapcsolatát.

Vizsgálják meg a természeti és feldolgozott anyagok jellemző tulajdonságait.

A tervezés és tárgyformálás során érvényesüljön az anyag- forma- funkció-esztétikum összefüggése.

Szerezzenek gyakorlottságot a hosszúság becslésében és mérésében, a rendszeresen használt szerszámok balesetmentes használatában.

Ismerjék meg a folyamatábra, folyamat ábrázolás lényegét, képi kifejezési lehetőségeit anyagátalakulások, működések esetében.

Készüljenek fel az önellátásra, a napi feladatok gyakorlására.

Ismerkedjenek meg a legalapvetőbb háztartás- gazdálkodási ismeretekkel.

Ismerjék fel konkrét helyzet elemzése során az anyag- és energiatakarékosság szükségességét.

Követelmény

Anyagvizsgálat és anyagalakítási tapasztalataik alapján tudják megnevezni a technikai környezetükben található anyagok jellemző tulajdonságait, ismerjék felhasználási lehetőségeiket.

Ismerjék fel az összefüggéseket a tárgyak anyaga, funkciója, alakja és méretei, esztétikuma között.

Tudjanak hosszúságot mérni mm pontossággal.

Önálló konstrukcióik felhasználásával tudjanak létrehozni csoportmunkában térbeli rendszereket a változatosság igényével.

Tudjanak a síkon teret, és térben zajló változásokat szemléltető, magyarázó rajzokat (útvonaltérkép) készíteni grafikai igényességgel.

Alkalmazzák megfelelően a tárgykészítések algoritmusait, konstruáljanak működő modelleket.

Díszítéseik a forma törvényeihez igazodjanak.

Tudjanak tájékozódni a városi képi információk vizuális nyelvi változataiban, és hasonlókat tudjanak alkotni is különböző szín- és formakarakterekben, egyedi és sokszorosító grafikával.

Legyen igényük a rendszeres testápolás, és ruházatuk tisztán tartása.

Életkoruknak megfelelő szinten vegyenek részt a háztartás feladataiban.

Legyenek tájékozottak az alapvető szolgáltatások használatában.

Ismerjék fel a pénz szerepét, legyenek ismereteik a családi alapellátáshoz tartozó termékek áráról, vásárlási lehetőségeiről.

Értsék a család bevételeinek és kiadásainak egyszerű összefüggéseit. Becsüljék meg személyes holmijukat, védjék környezetük értékeit.

Legyenek jártasak a gyalogos közlekedés szabályainak alkalmazásában.

Sorolják fel, magyarázzák meg a balesetmentes járműhasználat szabályait, és tudják alkalmazni a tömegközlekedésben.

Előzmény

A Tárgy és környezetkultúra 1-3. osztály témái.

Tartalom

Téma és altéma szinten kidolgozva.

Értékelés

Formája: Formáló értékelés a javítás céljával.

Összegző értékelés a témák lezárásaként.

Szemponjtjai: A tanult ismeretek alkalmazásának szintje.

A feladatok tervezésének és megoldásának önnállósága.

A város 4

Szerkezet: soros

Részei

Az épületek 4	25. oldal
Terek és parkok 4	25. oldal
Közlekedés és úthálózat 4	26. oldal
Hidak és felüljárók 4	27. oldal
Élet a városban 4	27. oldal

Cél

Ismerkedjenek a technikai környezettel, konkrét esetekben fedezzék fel, és fogalmazzák meg technika és környezet kapcsolatát.

A városi épületek formai és szerkezeti jellemzőinek megismertetése, összefüggése a funkcióval. Építészettörténeti, kultúrtörténeti elemzésük alapfokon.

A lakókörnyezet építészeti jellemzőinek kiemelése.

Az épületek és térkapcsolások formai és szerkezeti jellemzőinek megismertetése, funkcióval való összefüggésének bemutatása.

Környezettudatos magatartás formálása: a parkok egészség megőrző szerepének, az autóforgalom egészségkárosító hatásának felismertetésével.

A városi életmód elemzése.

A szolgáltatások, munkalehetőségek, tanulási lehetőségek számbavétele, összehasonlítása a falu lehetőségeivel.

Téralakítási képesség fejlesztése összetett térvizonyok megfigyelésével és modellezésével.

Az alkalmazott grafika információközvetítő, figyelemfelhívó képi törvényeinek megismertetése és alkalmazása.

A tervezés és tárgyformálás során érvényesüljön az anyag- forma- funkció-esztétikum összefüggése.

Szerezzenek gyakorlottságot a hosszúság becslésében és mérésében, a rendszeresen használt szerszámok balesetmentes használatában.

Követelmény

Lásd az altémákál.

Előzmény

1-3. osztályban tanultak.

Tartalom

Altéma szinten kidolgozva.

Értékelés

Lásd az altémáknál.

Az épületek 4

Szerkezet: soros

Cél

A városi épületek formai és szerkezeti jellemzőinek megismertetése, összefüggése a funkcióval.

Építészettörténeti, kultúrtörténeti elemzésük alapfokon.

A lakókörnyezet építészeti jellemzőinek kiemelése.

A közművelődés épületei a városokban, különös tekintettel a fővárosra.

Az épületek szerkezeti lényegének modellezése papír, karton felhasználásával.

Követelmény

Legyenek képesek papírból vagy agyaglapokból egyszerű épületszerkezeteket konstruálni és tömegeket egymáshoz viszonyítva rendezni.

Tudjanak csoportban együtt dolgozni, a munkát megosztani és megszervezni.

Tartalom

Épülettípusok megfigyelése, képek gyűjtése.

Épülettömegek konstruálása dobozok összeépítésével., kiegészítésével.

Rendezés (város) csoportmunkában a téri rend (funkció) és a térrendezés esztétikai (forma és térbeli ritmusok) szempontjainak megfelelően.

A., Kétszintes lakóépületek, falak, tornyok építése (papírból, fából).

B., Épületek agyaglapokból (Puebló indián falu, lakóterület, torony, vár).

Értékelés

Formája: A tanulók tevékenységének és szóbeli megnyilatkozásainak megfigyelése és értékelése.

A kész munkák kiállítása, elemzése.

Szempontjai:

- A kialakított téri rend funkcionális és esztétikai egysége, képe a csoportmunkák tükrében.
- Az anyagalakító műveletek önálló alkalmazása.
- Az együttműködés szintje a csoportmunka során.

Terek és parkok 4

Szerkezet: soros

Cél

A terek és parkok szerepének megismertetése városszerkezeti és környezetvédelmi szempontból. Várostervezési alapismeretek. A park elemei, szerepe az egészség megőrzésében, esztétikai hatása.

Követelmény

Ismerjék fel a várostervezés tudatosságát, szerkesztési alapelveit.

Ismerjék a környezetvédelem jelentőségét a városi életformában.

Modelljük legyen a funkciónak megfelelő, de változatos · téri ritmusokat, váltásokat tudjanak képezni park és terefelületekkel.

Az anyagokat harmonikusan, jelzésszerűen tudják használni.

Tartalom

A várostervezés tudatossága, szempontjai. A parkosítás szerepe a levegő minőségének javításában.

A város modelljének rendezése, folytatása tér és park kiegészítéssel.

Színbeli és formai jelölések az eddigiekkel harmonizáló anyagokkal , mint park és tér elemek.

Vázlatrajz (térkép) a város modelljéről.

A park elemeinek megkülönböztető színbeli, felületi jelölései.

Értékelés

Formája: A tanulók tevékenységének és szóbeli megnyilatkozásainak megfigyelése.

A kész munkák kiállítása, elemzése.

Szempontjai:

- Megfelelő- az anyagok felhasználása.
- A téri tagoltság a meghatározott funkciót tükrözi- e.

Közlekedés és úthálózat 4

Szerkezet: soros

Cél

Ismerjék fel a városi közlekedés tudatos tervezésének körülményeit, lehetőségeit.

Környezettudatos magatartás formálása a nagyvárosi autóforgalom egészségkárosító szerepének felismertetésével, önkorlátozó magatartásra neveléssel.

Ismerjék meg a forgalom lassításának lehetőségeit és szükségességét lakótelepek belső útjain.

Követelmény

Legyenek képesek a térbeli rendszer, útvonalrajz térképszerű rögzítésére közérthető rajzos magyarázatokkal.

Tartalom

A., A makettváros közlekedési rendszerének megtervezése tájékoztató térkép formájában.(Utastájékoztatás).

A., Önállóan megtervezett jelek, színjelölések és piktogramok használata.

B., A várható autóforgalom becslése a makettvárosban. Az autóforgalom csökkentése, parkolóházak tervezése, a tömegközlekedés megszervezése, megállóhelyek tervezése.

Értékelés

Formája: A tanulók tevékenységének és szóbeli megnyilatkozásainak · megfigyelése.

A kész munkák kiállítása, elemzése.

Szempontjai:

- A jelhasználat önállósága, érthetősége, grafikai érzékenysége, változatossága.

Hidak és felüljárók 4

Szerkezet: soros

Cél

Áthidalások, hidak az építészet történetében. A témával kapcsolatos történetiség megismerése. Funkció és forma kapcsolata áthidalások esetében.

A térrészek ilyen kapcsolásának, esztétikai jelentőségének, minőségének tudatosítása.

A térkapcsolások áthidalásos módszerének felfedeztetése.

A csoportmunka élményének biztosítása

Követelmény

Ismerjék fel az összekötések, áthidalások funkcionális szerepét az építészetben.

Ismerjék az ide vonatkozó gyakorlati példákat.

Szemléletes példák alapján alkalmazzák modellkészítésnél mint funkcionális formakapcsolást, de esztétikai minőséggel (mint formakarakter, ív, arány, ritmus).

Tudjanak együttműködni a tervezésben.

Az anyagok célszerű kiválasztása, megismert tulajdonságaik alapján .

Tartalom

Térritmusok, áthidalások, kapcsolások tudatos alkalmazása az önálló térépítés során.

A., Folyamatos makettegyüttes készítése város témában.

B., Hidak, felüljárók készítése (papírból, fából, LEGO elemekből) térrészek összekötéseként.

C., Puebló indiánváros épületeinek, térrészeinek összekötése létrával, kötélhíddal, vázszerkezetekkel, fa felhasználásával.

Értékelés

Formája: A tanulók tevékenységének és szóbeli megnyilatkozásainak megfigyelése.

A kész munkák kiállítása, elemzése

Szemponyjai:

- Ötletesség, megfelelés a funkciónak, a tanulók együttműködésének szintje.

Élet a városban 4

Szerkezet: soros

Cél

A városi életmód elemzése. A szolgáltatások, munkalehetőségek, tanulási lehetőségek számbavétele, összehasonlítása a falu lehetőségeivel.

Művelődés és szórakozás városban

Információhordozók a városban

Ismerjék meg és értelmezzék a városi élet jelképrendszerét. Ismerjék meg a piktogram fogalma után az embléma fogalmát is.

Követelmény

Tudják elemezni a városi élet előnyeit és hátrányait.

Soroljanak fel szolgáltatásokat, amelyek lakókörnyezetükben megtalálhatók.

Tudják értelmezni a városi jelrendszert, tudjanak ilyet tervezni, és adott technikával kivitelezni.

Tartalom

Hol szeretnék élni ? A városi és vidéki élet összehasonlítása.

Szolgáltatások a városokban.

A., Újságtervezés: szövegfeltok rendezgetésével. A szöveg és kép aránya, szerepe a képi közlésben.

Figyelemfelhívó lehetőségek.

B., Városi jelrendszer tervezése, kivitelezése (színház, iskola, állatkert). Kivitelezés grafikai technikával.

Egyedi technikával: filctoll, tus, színes papír ragasztás, sokszorosító technikával: papírnyomat pecsételõ .

Értékelés

Formája: A tanulók tevékenységének és elemzéseinek folyamatos megfigyelése.

Szemponjtjai:

- Megállapításuk helyessége.
- A jelalkotás formakövetelményeinek betartása .

A család 4

Szerkezet: soros

Részei

A lakás kényelme 4	28. oldal
Virágok a lakásban 4	29. oldal
Napi és heti feladatok 4	30. oldal
A ruhanemű gondozása 4	30. oldal
A család gazdálkodása 4	31. oldal

Cél

Készüljenek fel az önellátásra, a napi feladatok gyakorlására. · Ismerkedjenek meg a legalapvetőbb háztartás-gazdálkodási ismeretekkel.

Ismerjék fel konkrét helyzet elemzése során az anyag- és energiatakarékosság szükségességét.

Ismerjék fel testük, ruházatuk és közvetlen környezetük tisztán tartásának fontosságát.

Szerezzenek gyakorlottságot az életkoruknak megfelelő önkiszolgálásban.

Bővüljenek ismereteik az egyszerűbb háztartási munkákról.

A családi költségvetésről.

Ismerjék fel a takarékoság jelentőségét a mindennapi életben.

Bővüljenek ismereteik a lakás kényelmét szolgáló berendezési tárgyakat és készülékeket.

Ismerkedjenek meg a lakást otthonossá tevő virágokkal, a szobanövényekkel, gondozásukkal elemi ismerete.

Követelmény

Az altéma szinten kidolgozva.

Előzmény

1-3. osztályban tanultak.

Tartalom

Altéma szinten kidolgozva.

A lakás kényelme 4

Szerkezet: soros

Cél

A mai lakások kényelmét szolgáló berendezési tárgyak, készülékek és eszközök ismertetése elemi fokon. A tárgyfunkció és formai változatainak bemutatása.

Követelmény

Tudják megnevezni a saját lakásuk fűtését és világítását, meleg vízzel való ellátását szolgáló berendezéseket.

Tudják, hogy hozzáértés nélkül nem működtethetik ezeket a készülékeket.

A., Tudjanak magyarázó rajzot készíteni nagyobb térbeli összefüggést mutató működő rendszerekről (fűtés, vízvezeték).

B., Ismerjék a takarékos fűtés és világítás néhány lehetőségét.

C., Ismerjék fel a bútorok esetében az adott funkción belüli változatok formagazdagságának okait.

Önálló elképzeléseiket rajzban, magyarázó céllal tudják rögzíteni.

Tartalom

A lakás fűtése, vízellátása, világítása régen és ma.

A., Könyvek, saját tapasztalat alapján ismerkedés a ház vízvezeték rendszerével.

B., Világítóttestek célszerű elhelyezése a lakásban.

C., Bútortervek lakásomhoz.

C., A kényelmes szék, székek különböző rendeltetéssel.

Értékelés

Formája: A tanulók szóbeli megnyilatkozása, a gyűjtött információk rendszerezése.

Szemponjtjai:

– A közlések helyessége.

C., A funkció és a tervezett forma érthetősége, megfeleltetése.

Virágok a lakásban 4

Szerkezet: soros

Cél

A lakást otthonossá tevő virágok megfelelő elrendezésének igénye. A szobanövények gondozásának ismertetése elemi fokon. A virágok származása és a környezeti igény összefüggésének felismertetése.

Követelmény

Legyenek képesek alkalmazni a virágápolás és virágrendezés elemi ismereteit.

Tartalom

A virágok helye a lakásban.

Szobanövények megfigyelése, csoportosítása.

"Növényfejlődés" folyamatára megfigyelés és emlékezet alapján.

A., Vágott virágok elrendezése vázában, virágtűzdelő habban.

B., Virágcsokor készítése és csomagolása.

C., Cserepes virág átültetése, a megfelelő talajtípus meghatározása.

Értékelés

Formája: A tanulók munkáinak bemutatása iskolai kiállításon.

Szemponjtjai:

- A folyamatábra közérthetősége.
A. B., A rendezési, kompozíciós lehetőségek alkalmazási szintje.

Napi és heti feladatok 4

Szerkezet: soros

Cél

A háztartás napi és heti feladatainak bemutatása, a rendszeresség fontosságának felismertetése.

Követelmény

- A napi feladatok megnevezése.
- A heti takarítás feladatainak ismerete, alkalmazása.
- Tudják kiválasztani a munkához a megfelelő, számukra veszélytelen tisztítószereket.

Tartalom

Munkaszervezés, munkamegosztás a családban. A háztartási feladatok időrendje.
Veszélyes vegyszerek a háztartásban. Környezetbarát tisztítószerek és alkalmazásuk. (Az ecet és a citrom tisztító hatásának bemutatása).

Értékelés

- Formája: A tanulók tevékenységének megfigyelése.
- Szemponjtjai: A tanult ismeretek gyakorlati alkalmazásának szintje.

A ruhanemű gondozása 4

Szerkezet: soros

Cél

Ismerjék meg a ruházat tisztításának, kisebb javításának műveleteit. A gondozott ruhában való megjelenés igényének formálása.

Követelmény

- A textil alapanyagok felismerése és megnevezése az anyagvizsgálat alapján.
- A kézi mosás ismerete.
- B. C., A tanult öltések alkalmazás szintű ismerete.

Tartalom

- A gyapjú, a selyem és a pamut tulajdonságai, kezelése, felhasználása az öltözködésben.
- A lakásban használatos textíliák és gondozásuk.
- A mosás hagyományos eszközeinek megismerése (szapulókád, mosófa, mángorló)
- A kézi mosás műveletei, a mosószerek csoportosítása.
 - A., Folttisztítás környezetkímélő eljárással.
 - B., Gumi behúzása szoknya, nadrág derék részébe.
 - C., Edényfogó készítése és díszítése patchwork technikával.
 - D., A ruhanemű vasalhatósága, a balesetmentes vasalás gyakorlása.

Értékelés

Formája: A tanulók tevékenységének folyamatos megfigyelése

Szemponjtjai: A tanult ismeretek körültekintő alkalmazása.

A család gazdálkodása 4

Szerkezet: soros

Cél

A pénzzel való gazdálkodás elemi ismerete, a takarékoság jelentőségének beláttatása.

Követelmény

A bevétel és kiadás fogalmának kialakításához konkrét példák elemzésével jussanak el.

Tudjanak példát mondani szükségletekre.

Tudják leolvasni a villanyszámlák adatait.

Ismerjék a legfontosabb élelmiszerek, tisztálkodáshoz szükséges cikkek fogyasztói árát.

Tartalom

A háztartás bevételeinek és kiadásainak megismerése, elemzése.

Szükségletek, igények és lehetőségek.

Villany- és gázzámlák értelmezése. Szituációs játék : A takarékos család

Élelmiszerek, és a család alapellátását szolgáló egyéb árucikkek gazdaságos vásárlása, tartalék képzés.

Értékelés

Formája: A tanulók szóbeli megnyilatkozásainak folyamatos megfigyelése

Szituációs játék, a Kis gazdálkodó c. társasjáték feladatai

Szemponjtjai: A tanult fogalmak, összefüggések megértése.

A közlekedés 4

Szerkezet: soros

Részei

Tömegközlekedés 4	32. oldal
Kerékpáros közlekedés 4	32. oldal
Légi közlekedés 4	33. oldal

Cél

A kerékpáros közlekedés szabályainak megismertetése, és biztonságos alkalmaztatása.

A tömegközlekedési eszközökről, a járművek használatának balesetvédelmi és illemszabályairól szerzett ismeretek bővítése és rendszerezése.

Tudatosodjon a színek szerepe a tájékoztatásban.

A tömegközlekedési eszközökről, a járművek használatának balesetvédelmi és illemszabályairól szerzett ismeretek bővítése és rendszerezése.

Kreativitás, önállóság a konvenció alkalmazásában.

Konkrét funkcióhoz fűződő szerkezeti ismeretek szerzése , és sikeres alkalmazása működőképes modell konstruálása során.

Ismerjék meg a repülés, lebegés, légi közlekedés aerodinamikai alapjait, a repülés történetét életkoruknak megfelelő szinten.

Ismerjék meg a papírsárkány funkción alapuló formaváltozatait.

A forma és díszítmény együttes használata.

Követelmény

Lásd altémák.

Előzmény

Közlekedés 1- 3.

Tartalom

Altéma szinten kidolgozva.

Értékelés

Lásd altémák.

Tömegközlekedés 4

Szerkezet: soros

Cél

A tömegközlekedési eszközökről, a járművek használatának balesetvédelmi és illemszabályairól szerzett ismeretek bővítése és rendszerezése.

Gyakorlottság tagoltabb forma megfigyelésén alapuló formaredukció létrehozásában

Tudatosodjon a színek szerepe a tájékoztatásban.

Követelmény

Ismerjék a metró és a trolibusz közlekedés előnyeit, különös tekintettel a nagyvárosok légszennyezésének csökkentésére.

Alkalmazzák a tanult balesetvédelmi és magatartási szabályokat tömegközlekedési eszközön való utazásaik során.

Tudjanak közlekedéssel kapcsolatos piktogramot tervezni közérthető céllal, forma redukciójával.

Célszerűen válasszák meg a képi eszközöket, az alkalmazott technikát.

Értékelés:

Formája: A tanulók tevékenységének és a tömegközlekedésben tanúsított magatartásának megfigyelése.

Szempontjai:

- A tanulók udvarias, fegyelmezett magatartása.
- A piktogramok felismerhetősége, a formaegyszerűsítés, a technikai kivitelezés.

Tartalom

A trolibusz és a metró működése. A járművek biztonságos használatára vonatkozó szabályok.

Tömegközlekedéssel kapcsolatos piktogram tervezése (alagút, metrómegálló).

Értékelés

Formája: A tanulók tevékenységének és a tömegközlekedésben tanúsított magatartásának megfigyelése.

Szempontjai:

- A tanulók udvarias, fegyelmezett magatartása.
- A piktogramok felismerhetősége, a formaegyszerűsítés, a technikai kivitelezés.

Kerékpáros közlekedés 4

Szerkezet: soros

Cél

- A kerékpáros közlekedés szabályainak megismertetése.
- Balesetmentes közlekedésre nevelés.
- Jártasság a kerékpáros közlekedéssel kapcsolatos piktogram készítésében.

Követelmény

Tanuljanak meg kerékpározni, alkalmazzák a közlekedési szabályokat.

Tartalom

- A kerékpár megfigyelése, elemzése, működtetése.
- A kerékpáros közlekedés szabályainak megismerése.
- A kerékpározás gyakorlása tanpályán.

Értékelés

Formája: A tanulók tevékenységének folyamatos megfigyelése.

Szempontjai:

- Biztonság a kerékpáron, a szabályok alkalmazása.

Légi közlekedés 4

Szerkezet: soros

Cél

- Ismerjék meg a repülés, lebegés, légi közlekedés aerodinamikai alapjait, a repülés történetét életkoruknak megfelelő szinten.
- Ismerjék meg a papírsárkány funkcionálisan alapuló formaváltozatait.

Követelmény

- Ismerjék a repülő fő részeit.
- Tudjanak repülésképes papírsárkányt konstruálni, és a formának megfelelően dekoratívan díszíteni.

Tartalom

- Repülő eszközök, járművek az emberiség kultúrtörténetében.
- A repülés elve, a repülő irányíthatósága.
- Papírsárkány változatok. Papírsárkány készítése. A tárgy belső arányai és funkcionális tulajdonságai. Dekoratív festés.

Értékelés

Formája: sárkányeresztés

Szempontjai:

- A tárgy funkcióképessége.
- A formához igazodó dekoratív díszítettség.

Tárgy- és környezetkultúra 5.

Szerkezet: párhuzamos

Részei

A város 5

35. oldal

A család 5
A közlekedés 5

37. oldal
39. oldal

Óraszám

Iskolai: 37 óra
Tanítási ciklus 2 óra / 2 hét

Cél

Áttekintő ismeretek nyújtása az emberiség tárgykészítő, térben építő, konstruáló tevékenységéről.
Korszerű építési eljárások, új építőanyagok megismertetése.
Ezeket az ismereteiket tudják makett készítésében rögzíteni és hasznosítani.
Ismerjék meg az anyag és a térszerkezet kapcsolatának kultúrtörténetét.
Az előbbiekből eredő esztétikai élmény feltárása, és mindezekről önálló elemzéseken alapuló vélemény formálása.
Ismeretek és tapasztalatok gyűjtése a családellátó feladatokról, a munka megszervezéséről.
Ismerjék meg az egészséges táplálkozás összetevőit.
Ismerjenek meg hagyományos és korszerű textilkészítési eljárásokat.
Ismerkedjenek meg az öltözködéskultúra alapjaival.
Gyakorlással sajátítsák el a kerékpáros közlekedés biztonságos módját.
Ismerkedjenek a közlekedés fejlődésének kultúrtörténetével jellemző példák alapján.

Követelmény

Tudják dokumentumok, képek gyűjtése alapján bemutatni lakókörnyezetük valamely jellegzetes épületét:
Határozzák meg anyagát, szerkezetét, az épület történetét.
Térkonstrukciójukban, modelljeikben érvényesüljön az alkotó fantázia, kreativitás.
Tárgykészítéseiket többnézőpontú, közérthető tervkészítés előzze meg, amely a valós formatervezés alapvető körülményeit is imitálja.
Ismerjék és alkalmazzák a kézműves agyagedény készítés több lehetőségét.
Összetett, tagolt, működő szerkezetekről tudjanak magyarázó rajzot készíteni változatos grafikai igényvel, és önállóan megválasztott technikával.
Tudják önmagukat és környezetüket tisztán tartani.
Soroljanak fel olyan tápanyagokat, amelyek biztosítják a szervezet egészséges működését.
Legyenek gyakorlottak az alapvető önellátó feladatokban.
Ismerjék a család jövedelmi hátterét.
Legyen alapvető ismeretük a családi gazdálkodásról.
Ismerjék a városi és vidéki közlekedés különbségét.
Legyenek alapismereteik a közlekedés fejlődéséről.
Tudják a gyakorlatban alkalmazni a gyalogos, a tömeg-, valamint a kerékpáros közlekedés szabályait.
Ismerjék és alkalmazzák az utazással kapcsolatos helyes magatartásformákat.

Előzmény

A tantárgy 1- 4. osztályos tananyaga.

Tartalom

Téma és altéma szinten kidolgozva.

Értékelés

Formája: Formáló értékelés a tanítási órákon folyamatosan, összegző értékelés a témák lezárásakor.

Szemponjtjai: A tervező munkában való részvétel.

A anyagszerúségben és formában megjelenő esztétikum.

A gyakorlottság foka az anyagok funkcióinak megfelelő kiválasztásában, alakításában.

Önállóság a feladatok megoldásában.

A város 5

Szerkezet: soros

Részei

A város kialakulása 5	35. oldal
Építőanyagok, épített szerkezetek 5	36. oldal
A tér élménye 5	36. oldal

Cél

Az emberiség tárgykészítő, térben építő, konstruáló tevékenységének megismertetése.

Korszerű építési eljárások, új építőanyagok megismertetése.

Ismerjék meg az anyag és a térszerkezet kapcsolatának kultúrtörténetét.

Az előbbiekből eredő esztétikai élmény közös feltárása önálló elemzéseken alapuló véleményformálással.

Ismerjék meg a városiasodás kultúrtörténeti összefüggéseit.

Önállóság a folyamatábra készítésében.

Önálló gyűjtőmunka alapján a lakókörnyezet jellegzetes épületeinek, anyagának, szerkezetének, az épületek történetének bemutatása.

Kreativitást, alkotó fantáziát tükröző modellek készítése.

Összetett, tagolt, működő szerkezetekről magyarázó rajzok készítése változatos grafikai igényvel, önállóan megválasztott technikával.

Követelmény

Lásd az altémák követelményeit.

Tartalom

Altéma szinten kidolgozva.

Értékelés

Lásd az altémákat.

A város kialakulása 5

Szerkezet: soros

Cél

A városiasodás kultúrtörténeti összefüggéseinek felismertetése.

Saját elképzelés alapján tudjanak folyamatábrát készíteni az időbeliséget szemléltető formaváltozásokkal.

Követelmény

Ismereteik, elképzeléseik alapján tudjanak folyamatábra formájában változást szemléltető képsort készíteni.

A megfigyeléseken, információkon alapuló belső képeket mint eseménysorokat szemléletesen és közérthetően tudják megjeleníteni.

Tartalom

Információgyűjtés a lakóhely múltjáról, építészeti emlékeiről.

Folyamatára készítése a lakóhely, vagy más település fejlődéséről magyarázó céllal.

Értékelés

Formája: A tevékenységek és tanulói elemzések megfigyelése

Szemponyjai:

- A fázisokra bontás értelemszerűsége, indoklása.
- A folyamat szemléletessége.
- A grafikai technika alkalmazásának minősége.

Építőanyagok, épített szerkezetek 5

Szerkezet: soros

Cél

Ismertesse meg a legfontosabb építőanyagainkat, azok szerkezetalkító lehetőségeit, az építészet történetét a felhasznált anyag és a létrejövő térbeli szerkezet, áthidalás kapcsolatában. Az anyag, forma, funkció összefüggés felismertetése.

Követelmény

Ismerjék fel az összefüggést az építőanyagok tulajdonságai és a formaalakítás, tér áthidalás lehetőségei között.

Tartalom

Építészettörténeti ismeretek diavetítés, film formájában.

Képgyűjtés épületekről a felhasznált építőanyagot figyelve.

A lakókörnyezet építészettörténeti szempontból jellegzetes építményeinek közvetlen megfigyelése, elemzése.

A., Képek elemzése, épületrészletek rajzos kiegészítése, folytatása a szerkezetnek, formának, stílusnak megfelelően.

B., Modellkészítés művészettörténeti inspirációk alapján agyagból, papírból (boltívrendszer, oszlopos csarnok, torony stb.)

Értékelés

Formája: A tanulók tevékenységének és szóbeli elemzéseinek megfigyelése.

Szemponyjai:

Felismerik-e az anyagból eredő térszerkezeti és formaalakítási lehetőségeket.

Az anyag, illetve a papír megmunkálásának technikai színvonala.

A tér élménye 5

Szerkezet: soros

Cél

Az önálló téralakítás képességének fejlesztése elképzelés, belső térképzet alapján.

Kreativitás, fantázia a térépítésben. Az anyagokról szerzett ismereteik birtokában törekedjenek a megfelelő anyagok kiválasztására, az anyagszerűség érvényesítésére.

Követelmény

Belső térképzeteket az adott anyagtulajdonságoknak megfelelően tudják megjeleníteni térkonstrukció formájában.

Tartalom

A jövő városa.

Bonyolultabb tagolt térrendszer, építmény konstruálása adott és alakított elemekből (dobozok, papír, fa), esetleg agyagformák alakításával, összeépítésével.

Értékelés

Formája: Kiállítás.

Szempontjai:

- Térben mennyire gazdagon tagolt rendszert tudnak elképzeléseik alapján létrehozni.
- Tudatosan alkalmazzák-e a téri ritmusokat, illesztéseket, áthidalásokat.
- Ötletek megfelelnek-e a felhasznált anyag tulajdonságainak.

A család 5

Szerkezet: soros

Részei

Ételkészítés 5	37. oldal
Öltözködéskultúra 5	38. oldal
Jeles napok, ünnepek 5	39. oldal

Cél

Készüljenek fel az önellátásra. Bővüljenek ismereteik a háztartás feladatairól, azok megszervezésének módjáról.

Ismertesse a különböző vásárlói szokásokat, mutassa be a helyes fogyasztói magatartást.

Tájékozottság az alapvető ételkészítési eljárásokban.

A főzés, sütés , tálalás edényeinek megismerése.

Bonyolultabb, részekből összeillesztett agyagedénykészítési módok megismerése.

Különböző tárolási funkciók megismerése kultúrtörténeti példákkal, és ezek figyelembevétele a formaalakításnál.

A többnézőpontú (vetületi) rajz megismerése és alkalmazása a tervezésben.

A tárgykészítés során alkalomhoz illő szín, forma és anyagválasztás.

Az öltözködéskultúrtörténetét, funkcionális, formai, esztétikai okait korszakokra vetítve.

Ismerjék meg a ruhatervezés funkcionális és esztétikai alapjait.

A falusi és városi közösségek ünnepei, a családi ünnepek közösség- összetartó szerepének felismertetése.

A maszk és álarc készítés különböző lehetőségeinek megismertetése.

A célnak megfelelő különböző textíliák, papírok használata a témának megfelelő jelmez készítéséhez.

Követelmény

Lásd az altémáknál.

Tartalom

Altéma szinten kidolgozva.

Értékelés

Lásd az altémáknál.

Ételkészítés 5

Szerkezet: soros

Cél

Egyszerű ételek készítésének megismertetése: szervezés, előkészítő- fő- és utóműveletek. Az ételkészítési higiénia fontosságának felismertetése.

A főzés, sütés, tálalás edényeinek megismertetése.

Bonyolultabb, részekből összeillesztett edénykészítési módok megismertetése agyagból.

Különböző tárolási funkciók megismertetése kultúrtörténeti példákkal, és ezek figyelembevétele a tervekészítésnél, formaalakításnál.

Követelmény

Tudjanak csoportban együttműködve, higiénikus körülményeket teremtve néhány egyszerű ételt elkészíteni.

Tudjanak az elképzelt funkcióknak megfelelő edényt készíteni agyagból.

Belső képeiket a tárgyról rajzosan, több nézetben is meg tudják jeleníteni.

Ismerjék a részekből történő összeillesztés változatait, módszerét.

Tartalom

Ételkészítési módok, az ételek tálalása.

Az ételek készítéséhez, tálalásához, fűszerek tárolásához szükséges edények elemzése az anyag- forma- funkció összefüggésében.

Részekből összeillesztett agyagedény készítése konkrét funkcióval.

Tervezési előzmény.

Értékelés

Formája: A tanulók egyéni és csoportos munkájának figyelemmel kísérése.

Szempontjai:

- Együttműködés a csoportban.
- Higiénikus munkafeltételek az ételkészítés során.
- Az edényépítési módszer célnak megfelelő használata.
- A rajzos terv pontossága.

Öltözködéskultúra 5

Szerkezet: soros

Cél

Az öltözködéskultúrtörténetének, funkcionális, formai, esztétikai alapjainak megismertetése korszakokra vetítve.

Követelmény

Az öltözködéskultúrtörténetének alapismerete.

Funkció és forma összefüggésének felismerése és alkalmazása a tervezésben.

Tartalom

Öltözködéstörténet, divattörténet képelemzéssel.

Öltözettervezés adott funkcióhoz, foglalkozásokhoz.

Értékelés

Formája: A tanulók tevékenységének megfigyelése, elemzése.

Szempontjai:

- A képek megfelelő csoportosítása.

- Az öltözettervek esztétikai minősége, a tervezés önállóságának szintje, megfelelés a választott funkciónak.

Jeles napok, ünnepek 5

Szerkezet: soros

Cél

A falusi és városi közösségek ünnepei, a családi ünnepek közösség összetartó szerepének felismertetése. Jártasság a témának megfelelő jelmez készítéséhez szükséges anyagok és technikák kiválasztásában.

Követelmény

Ismerjék és alkalmazzák az álarc és maszk készítés technikáit.

Ismerjék kultúrtörténeti hátterüket.

Az anyagokat a témának megfelelően tudják felhasználni, variálni.

Munkájuk legyen ötletes, kreatív.

Tartalom

Az ünnepkörök.

Farsangi álarc és jelmez együttese.

Szerkezeti, formai megoldások, a választott témához illő szín- és anyaghasználat.

Jelzés értékű díszítések, ékszerek az öltözéken adott szituációkban (sámánköpeny, varázsló, király stb.).

A., A feladat kapcsolása tárgykészítéssel : öltözet- és szerepkiegészítők (fonás, rézdomborítás, gyöngyfüzés, gyöngyszövés).

A textil egyszerű szabása, díszítése más anyagokkal.

Értékelés

Formája: Farsangi jelmezverseny.

A tanulók munkáinak közös elemzése.

Szemponyjai: A szerkezeti megoldás, anyaghasználat megfelel-e a funkciónak, a választott témának.

A közlekedés 5

Szerkezet: soros

Részei

Kerékpáros közlekedés 5 40. oldal

A közlekedés története 5 41. oldal

Cél

A forgalomszabályozó közúti jelzések a kerékpár közlekedés szabályainak megismertetése.

A kerékpározás technikájának elsajátíttatása a gyakorlatban.

A követendő közlekedési magatartás megismertetése.

Összetett szerkezet működését szemléltető rajzok készíttetése megfigyelésre, és a már tudott rajzi konvenciókra alapozva.

A formatervezés elveinek és gyakorlatának feltárása elemi szinten.

Formatervezési gyakorlatok meghatározott témákban (közlekedési eszközök).

A kerékpár felépítését, működését magyarázó rajz készítése a személyes · érdekeltség motivációjával. A kerékpár működésének ismerete a lényeges részek kiemelésével.

Kultúrtörténeti ismeretek elsajátítása a közlekedés fejlődéséről.

A közlekedés és a társadalmi fejlődés összefüggéseinek feltárása.

Követelmény

Lásd az altémákat.

Tartalom

Altéma szinten kidolgozva.

Értékelés

Lásd az altémákat.

Kerékpáros közlekedés 5

Szerkezet: soros

Cél

A kerékpáros közlekedés szabályainak mélyítése.

A tanult közlekedési szabályok vizuális megjelenítése.

Tanúsítsanak kellő figyelmet kerékpározás közben, vezessenek balesetmentesen.

A kerékpár felépítését, működését magyarázó rajzok készíttetése a személyes érdekeltég motivációjával. A kerékpár működésének ismertetése a lényeges részek kiemelésével.

Követelmény

Legyenek képesek összetett, működő szerkezet nézeteit és lényeges mozgásmechanizmusát magyarázó rajzként előadni, és adott formátumon célszerűen elrendezni.

Tudják mozgósítani az eddig tanult képalkotási konvenciókat összetett szabályegyettesek kifejezése érdekében.

Tartalom

Jellemző kerékpáros- forgalmi helyzetek megismerése, elemzése.

A kerékpáros közlekedés gyakorlása.

A lánchajtás megismerése.

A kerékpár nézetei és a működés szempontjából fontos részletek kiemelése színekkel, eltérő vonalminőségekkel.

Magyarázó rajz megfigyelés és emlékezet alapján.

A., Prospektus szerkesztése kerékpárhoz.

A., Tájékoztató ábrák rendezgetése, komponálása az adott formátumon.

B., Társasjáték készítése csoportmunkában " városi közlekedés" címmel.

B., Útvonalrajzon alapuló szabályjáték piktogramok, jelek, jelrendszerek kiegészítésével. Igényes grafikai minőségek (szín - és grafikai felületek).

Értékelés

Folyamata: A tanulók kerékpáros közlekedésének megfigyelése.

Az elkészült rajzok elemzése.

A társasjáték alkalmazása.

Szempontjai:

- A közlekedés biztonsága.
- Mennyire pontos a megfigyelés és emlékezet alapján készült, felépítést és működést magyarázó rajz.
- Megfelel-e a grafikai eszköz használata a közérthetőség szempontjának.
- A célnak megfelelő, művészi megjelenés.

A közlekedés története 5

Szerkezet: soros

Cél

Kultúrtörténeti ismeretek elsajátíttatása a közlekedés fejlődéséről.
A közlekedés és a társadalmi fejlődés összefüggéseinek feltárása.
Formatervezési ismeretek, a forma esztétikájának feltárása.

Követelmény

Ismerjék a történelmi korszakok jellemző közlekedési eszközeit, találmányait.
Ismerjék fel a formatervezés jelentőségét, funkcióból eredő esztétikai értékeit.
Alapfokon legyenek képesek elképzeléseik szerinti formatervezésre.

Tartalom

A kerékpár története.
Rajzos elemzések közlekedési eszközöket bemutató képekről.
Formatervezés, modell készítés képmegfigyelések alapján.
Versenyautó formák agyagból (áramvonal, légellenállás csökkentés, stb).
A., Különböző korok hajóinak modellezése: modell készítés fából a lényeges formai jegyek meghagyásával.
B., Repülőgép modellek (papír, fa).
A. B., Többnézőpontú rajz készítése a modelltől.

Értékelés

Formája: A tevékenység megfigyelése hibajavítási céllal.
Kiállítás a modellekből.
Szempontjai: Érvényesül-e forma és funkció összefüggése a modellen.

Tárgy- és környezetkultúra 6.

Szerkezet: párhuzamos

Részei

Korok és anyagok 6	42. oldal
A család 6	45. oldal

Óraszám

Iskolai: 37 óra
Tanítási ciklus 2 óra / 2 hét

Cél

A kézműves műfajok, technikák tárgykészítési változatainak megismertetése és gyakoroltatása.
A szerszámok, gépek forma- funkció összefüggéseinek értelmezése.
Az ipari anyagátalakítási folyamatok bemutatása, azok képi konvenciókban történő megjelenítése.
Jártasság alakítása a modell- és makettkészítésben, a funkcionális és esztétikai szempontokat egyaránt figyelembe vevő formatervezésben.
Jártasság kialakítása az anyagok célnak megfelelő önálló kiválasztásában és felhasználásában.
A közlekedési szabályok ismeretnek elmélyítése.
Ismerkedjenek meg a háztartás szervezésének feltételeivel és sajátítsák el az alapvető ételkészítési eljárásokat.

Munkájukat tudják részfeladatokra bontani.

Követelmény

Legyenek tájékozottak a kézműves technikák anyagalakítási eljárásaiban.
Tárgykészítéseikben eredményesen alkalmazzák az előző évek anyagismeretét.
Formailag változatos, tagolt makettegyüttest tudjanak tervezni és kivitelezni.
Tudjanak folyamatokat, összefüggéseket, összetett szabályokat közérthetően képileg megjeleníteni.
A használt rajzi konvenciókat grafikai érzékenységgel adják elő.
Tárgykészítéseikben, tárgykomponálásaikban a funkció a forma és az esztétikum tudatos egységeiben jelentkezzen.
Ismerjék az egyszerűbb ételkészítési eljárásokat.
Ismerjék az egységes táplálkozáshoz szükséges tápanyagokat.

Előzmény

A tantárgy 1-5. osztályos anyaga.

Tartalom

Téma és altéma szinten kidolgozva.

Értékelés

A tanítási órákon folyamatosan összegző értékelés a témák lezárásakor.
Szempontjai: A tervezés tudatossága közérthetősége, megfogalmazásainak pontossága, rajzi érzékenysége.
A megvalósítás anyaghasználata gyakorlottsága, művessége.
Önállóság és kreativitás a feladatok megoldásában.

Korok és anyagok 6

Szerkezet: soros

Részei

Kézműves technikák 6	43. oldal
Eszközök és gépek 6	43. oldal
A gyár 6	44. oldal

Cél

A különböző kézműves műfajok tárgyi világának megismertetése az anyag- és eszközhasználat, a forma esztétikuma szempontjából.
A kézműves technikák változatainak megismertetése és gyakorlása tárgyalakítás során. Elvont összefüggések, folyamatok, átalakulások megjelenítése ismert konvenciók alkalmazásával. Fedezzék fel a természet alkotta formák és egyes munkaeszközök hasonlóságát.
A kézműves szerszámok célszerűségének, szépségének tudatosítása.
Ismerjék meg a gépek szerepét a technológiai folyamatokban. Elemezzék a gép részeit, a részek funkcióját.
Ismerjék fel a modell és makett szerepét a környezet megismerésében.
Téri formarendek, modellek készíttetése az önálló, kreatív tervezés és anyaghasználat szintjén.
Ismerjék meg legfontosabb anyagaink előállításának történetét, az átalakítást a technikai rendszerben.
Ismerjék meg összetett folyamatok, a gyártás tervének képi ábrázolási lehetőségeit, konvencióit.
Ismerjék meg a műanyagok szerepét a mindennapi életben, a környezetszennyezés és környezetgazdálkodás problémájához kapcsoltan.

Követelmény

Lásd az altémák követelményeit.

Előzmény

A tantárgy 1-5. osztályos tananyaga.

Tartalom

Altéma szinten kidolgozva.

Értékelés

Lásd az altémák követelményeit.

Kézműves technikák 6

Szerkezet: soros

Cél

A különböző kézműves műfajok tárgyi világának megismertetése az anyaghasználat, a forma esztétikuma szempontjából.

Követelmény

Ismerjék az egyes kézműves technikák anyag- és eszközhasználatát.

Alapvető anyagalakítási, tárgykészítési módokat próbáljanak ki a gyakorlatban is.

A megfigyelés alapján szerzett ismeretek összegyűjtése, rövid algoritmusok leírása.

Legyenek képesek anyagvizsgálattal megállapítani a megmunkálandó anyag tulajdonságait.

Az anyagalakításhoz szükséges szerszámok körütekintő használata.

Tartalom

Kalandozás a kézművességben.

A., Kosárfonás (kosárka készítése vesszőből).

A., Merített papír készítése, könyvkötés.

B., Fonás 4, 5, 6 ágú fonallal , szövés, csíkszövés, gyöngyszövés.

B., Ötvösség (rézdomborítás - adott motívum , rézmaratás - karperec)

C., Bőrművesség (bőrtársoly).

C., Nemezelés (nemez baba).

Értékelés

Folyamata: Kiállítás a készített tárgyakkal.

Szempontjai: Tájékozottak- e a tipikus kézműves eljárások alapfogásaiban.

Eszközök és gépek 6

Szerkezet: soros

Cél

A természet alkotta formák, és egyes munkaeszközeink hasonlóságának felfedeztetése.

A kézműves szerszámok célszerűségének, szépségének felismertetése.

A gép részeinek, a részek funkciójának elemzése.

A modell és a makett szerepének felfedeztetése a környezet megismerésében.

Követelmény

- Ismerjék a megismert gépek alapvető működését, szerkezetét.
- Elemezzék a modell szerepét a környezet megismerésében.
- Ismerjék fel a lényeges jegyeket a modellalkotás kapcsán.
- Alkalmazzák a modelltervezésben szerzett ismereteket.

Tartalom

- Eszközök, szerszámok, gépek elemzése: Mire hasonlít ?(rák ollója- olló szerszám- robot kar) . Hogyan működik? Milyen a szerkezete?
- A gépek szerepe a technológiai folyamatokban.
- Gépek működésének modellezése LEGO, fémépítő vagy ROBOT EVOLUTION építőjátékkal..

Értékelés

- Formája: A tanulók tevékenységének, szóbeli megnyilatkozásainak folyamatos megfigyelése.
- Szemponjtjai: Képesek- e példákkal igazolni a modell szerepét a valóság megismerésében.
- A modell és modellezett hasonlóságának felismerése.

A gyár 6

Szerkezet: soros

Cél

- Ismerjék meg legfontosabb anyagaink előállításának történetét, az átalakítást a technikai rendszerben.
- Ismerjék meg összetett folyamatok, a gyártás tervének képi ábrázolási lehetőségeit, konvencióit.
- Konstruáló képesség fejlesztése a gyár funkcióinak megfelelő épülecsoport tervezésével és kivitelezésével.
- Ismerjék meg a műanyagok szerepét a mindennapi életben, a a környezetszennyezés és környezetgazdálkodás problémájához kapcsoltn.

Követelmény

- Tudják konvencionális képi eszközök segítségével folyamatábrán megjeleníteni az elvontabb összefüggéseket.
- Jeleik érthetőek, magyarázóak legyenek.
- Változatos, de tiszta grafikai minőségeket használjanak.
 - A. B., A modellek a funkció mellett esztétikai minőségeket is közvetítsenek (tagoltság, ritmus, arányok, anyagok, színek).
 - A., Tudjanak tervezni és kivitelezni csoportmunkában összetett , tagolt, térbeli formarendet (gyár épülecsoportja).

Tartalom

- Élelmiszeripari technológiák.
- A papírgyártás technológiai folyamatai. Az acél- és alumíniumgyártás összehasonlítása.
- A gyártási folyamatot, a gyár működését, az anyagok átalakulását · magyarázó rajzok készítése.
 - A., Gyár modelljének készítése papírból (karton, színes papírok, fólia) a tervezéstől a tesháló megrajzolásán át az összeillesztésig, vagy LEGO elemekből.
 - B., A szállítás, a robottechnika modellezése ROBOT EVOLUTION oktatójátékkal, vagy LEGO Dacta oktatójátékkal.

Értékelés

- Folyamata: A tanulók tevékenységének folyamatos megfigyelése.

A tervek és modellek közös értékelése, játék.

Szemponyjai: Milyen részletességgel tájékoztat a folyamatábra a választott átalakulásról.

Mennyire érthetőek, mívesek és változatosak a használt jelölések, rajzi elemek.

A modell működőképessége, tagoltsága, arányai, színei.

A tervezés és kivitelezés eredetisége, minősége.

A család 6

Szerkezet: soros

Részei

Munkamegosztás, ételkészítés 6	46. oldal
A család gazdálkodása 6	46. oldal

Cél

Készüljenek fel az önellátásra.

Ismerkedjenek meg a háztartás szervezésének alapvető ismereteivel.

Legyenek nyitottak a korszerű táplálkozás iránt. A gyakorlatban sajátítsák el az alapvető ételkészítési eljárásokat.

Állítsanak össze az egészséges táplálkozásnak megfelelő étrendet.

A közös munkát tudják önálló részfeladatokra bontani, és eredményesen végezzék el.

Ismerjék meg az asztali teríték alkalomhoz illő funkcionális, kompozíciós, esztétikai változatait. Fedezzék fel, és alakítsák a tárgycsoport esztétikai minőségét.

Önálló tárgytervezés meghatározott étkezési tárgyfunkciókhoz.

Alkalomhoz illő komplex látványtervek kivitelezése változatos anyaghasználattal.

Grafikai ábrázolási konvenciók megismertetése és alkalmazása elvont folyamatok közlésrendszerében.

A valóságot reprodukáló szabályjátékok vizuális rendszerének kialakítása sík és téri konvenciók alkalmazásával.

Készüljenek fel a célszerű gazdálkodásra a mindennapi életben.

Ismerjék a pénz szerepét, a családok jövedelmi hátterét.

Szerezzenek ismeretet a célszerű vásárlásról, a helytelen vásárlói szokásokról.

Elvontabb közösségi jelenségek, szabályok képi megjelenítési lehetőségeinek megismerése (szabályjáték, társasjáték formájában).

Gazdasági mutatók képi konvencióinak megismerése, és azok grafikai változatainak gyakorlása.

Követelmény

Lásd az altémák követelményeit.

Előzmény

A család 1- 5. témái.

Tartalom

Altéma szinten kidolgozva.

Értékelés

Lásd az altémáknál.

Munkamegosztás, ételkészítés 6

Szerkezet: soros

Cél

Az alapvető ételkészítési eljárások elsajátítása tevékenység során.

Az egészséges táplálkozásnak megfelelő étrend összeállítása.

A közös munka önálló részfeladatokra bontása.

Az asztali teríték alkalomhoz illő funkcionális, kompozíciós, esztétikai változatainak megismertetése. A tárgycsoport esztétikai minőségének felfedeztetése.

Követelmény

Ismerjék az egyszerűbb ételkészítési eljárásokat.

Munkájuk során tartsák be a higiéniai követelményeket.

Tudjanak felsorolni olyan tápanyagokat, amelyek a szervezet egészséges működését biztosítják.

A funkciónak megfelelően válogassák, határozzák meg a tárgyak rendjét.

Tudják a tárgyakat a választott alkalomhoz illő formai, színbeli rendszerrel kapcsolni. A dekorációhoz a tárgyakkal harmonizáló anyagokat használjanak fel.

Tudják alkalmazni a papírmegmunkálás tanult műveleteit.

A., Tudjanak képzeik alapján meghatározott funkcióhoz tárgyakat tervezni.

Tartalom

Az egészséges táplálkozás

Ételkészítési eljárások és alkalmazásuk.

Asztali teríték készítése ünnepi alkalomhoz a tárgyak megválasztásával, rendezésével, valamint a teríték kiegészítőinek tervezésével és kivitelezésével (szalvéta, terítő, poháralátét, asztali dísz, üveg dísz stb.)

A., Tárgytervezés " Étkezés " témakörben meghatározott funkciókhoz (evőeszközök, római edény, teáskészlet).

A., Nézetek használata az ábrázolásban.

Értékelés

Formája: Folyamatos megfigyelés és közös értékelés.

Szemponjtjai: A munkavégzés higiénijája, szervezettsége.

Tud- e a meghatározott funkcióhoz illő kompozíciós rendet létrehozni önállóan tervezett és kivitelezett, dekoratív szín- és formarendszerben.

Anyaghasználatának változatossága.

A tárgytervezés közérthetősége, és kreatív jellege.

A család gazdálkodása 6

Szerkezet: soros

Cél

Felkészítés a célszerű gazdálkodásra a mindennapi életben.

Ismerjék meg a pénz szerepét, a családok jövedelmi háttérét.

Ismeret nyújtása a célszerű vásárlásról, a helytelen vásárlói szokások kritikája.

Elvontabb közösségi jelenségek, szabályok képi megjelenítési lehetőségeinek megismertetése.

Gazdasági mutatók képi konvencióinak bemutatása (diagramok), és azok grafikai változatainak gyakoroltatása.

Követelmény

Csoportosítsák a család kiadásait.

Sorolják fel a család szükségleteit.

Mutassák be a szolgáltatások igénybevételének előnyeit és hátrányait. Tudjanak csoportmunkában a közösségi élet szabályait imitáló szabályjátékot konstruálni az eddig tanult képi konvenciók és technikai lehetőségek alkalmazásával.

A. B., Ismerjék meg az elvontabb folyamatok (gazdasági mutatók) képi konvenciókkal történő megjelenítését, grafikai változatait, és ilyet tervezni is tudjanak.

Tartalom

A család jövedelmeinek, kiadásainak, pénzgazdálkodásának alapismeretei.

Társasjáték tervezése síkban vagy térben (esetleg átmenetesen) gazdálkodás, közösségi élet témában.

A célnak megfelelő anyagok, technikai megoldások (grafikai technikák, papírhajtogatások, faplasztikák, faelemek, égetett, festett agyagelemek, papírmásé)

A., Elvont, hosszabb időbeliséget rögzítő közlések képi jelrendszerének tanulmányozása (diagram)

B., Egy család gazdálkodását mutató ábrarendszer készítése választott grafikai lehetőséggel.

Értékelés

Formája: Folyamatos megfigyelés.

A társasjáték értékelése játék közben.

Szempontjai:

Kreativitás, az ismeretek alkalmazásának szintje, technikai minőség a társasjáték kivitelezésében.

A szabálytudat fejlettsége a játék során.

A. B., Közérthetőség és grafikai minőség a diagramkészítésben.